

Ordinul nr. 655/2007 pentru aprobarea Normelor uniforme privind transporturile pe căile ferate din România

În vigoare de la 23 februarie 2008

Consolidarea din data de 06 august 2014 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 16 din 09 ianuarie 2008 și include modificările aduse prin următoarele acte: Ordin 1010/2008; Ordin 1123/2009; Ordin 580/2011; Ultima modificare în 11 decembrie 2011.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, republicată, și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 367/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. - Se aprobă Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar public de călători, denumite în continuare Norme uniforme călători, cuprinse în anexa nr. 1.

Art. 2. - Se aprobă Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar de marfă, denumite în continuare Norme uniforme marfă, cuprinse în anexa nr. 2.

Art. 3. - Administratorul/gestionarii de infrastructură feroviară, operatorii de transport feroviar, precum și alți operatori economici implicați în actul de transport feroviar de călători și/sau marfă vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului transporturilor nr. 746/1998 privind aprobarea Normelor uniforme pentru aplicarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 bis din 9 februarie 1999, cu modificările ulterioare, se abrogă.

Art. 5. - Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 bis în afara abonamentului, care se poate achiziționa de la Centrul pentru vânzări și relații cu publicul al Regiei Autonome "Monitorul Oficial", București, șos. Panduri nr. 1.

Art. 6. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare în termen de 45 de zile de la data publicării.

p. Ministrul transporturilor,
Septimiu Buzașu,
secretar de stat

București, 19 iulie 2007.
Nr. 655.

ANEXA Nr. 1

NORME UNIFORME

privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar public de călători

*) Potrivit art. I din Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 580/2011, anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2007 pentru aprobarea Normelor uniforme privind

transporturile pe căile ferate din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 și 16 bis din 9 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică.

*) Potrivit art. I din Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1123/2009, anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2007 privind aprobarea Normelor uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 și 16 bis din 9 ianuarie 2008, se modifică și se completează.

*) Potrivit art. I din Ordinul ministrului transporturilor nr. 1010/2008, Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2007 pentru aprobarea Normelor uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 și 16 bis din 9 ianuarie 2008, se modifică.

ANEXA Nr. 2

NORME UNIFORME

privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile
operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar de marfă

Norme uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar public de călători din 19.07.2007

În vigoare de la 23 februarie 2008

Consolidarea din data de 06 august 2014 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 16bis din 09 ianuarie 2008 și include modificările aduse prin următoarele acte: Ordin 1010/2008; Ordin 1123/2009; Ordin 580/2011; Ultima modificare în 11 decembrie 2011.

REGULAMENT

privind transportul pe căile ferate din România

" ARTICOLUL 1

Obiectul și sfera de aplicare

- (1) Prezentul regulament are ca obiect stabilirea normelor cu privire la drepturile, obligațiile și răspunderile administratorului și gestionarilor infrastructurii feroviare, ale operatorilor de transport feroviar și ale beneficiarilor transporturilor efectuate pe căile ferate din România. (Norme uniforme călători 1 și 2)
- (2) Prezentul regulament se aplică expedițiilor, transporturilor publice de călători, de mărfuri și alte bunuri pe căile ferate din România, precum și activităților accesorii acestora.
- (3) Prezentul regulament se aplică, după caz, și transporturilor pe căile ferate din România, efectuate în interes propriu, precum și activităților accesorii acestora.
- (4) Transporturile publice feroviare se execută pe bază de contract de transport. (Norme uniforme călători 3)
- (5) În traficul intern, contractul de transport se încheie și se execută în conformitate cu prevederile prezentului regulament și ale altor reglementări în vigoare.
- (6) În traficul internațional, contractul de transport se încheie și se execută și în conformitate cu acordurile și convențiile internaționale la care România este parte.
- (7) Efectuarea unui transport militar se desfășoară pe baza unei convenții care va fi încheiată între operatorul de transport feroviar și autoritatea respectivă din domeniul apărării naționale.
- (8) Dacă siguranța națională, siguranța circulației feroviare și interesul public o cer, administratorul/gestionarul infrastructurii feroviare și/sau operatorul de transport feroviar, conform dispozițiilor autorităților competente, potrivit legii, pot decide ca:
 - a) traficul și/sau serviciul să fie suspendate pe anumite rute, total sau parțial;
 - b) unele expediții să fie excluse de la transport sau primite numai în anumite condiții, prestabilite;
 - c) anumite expediții să se bucure de prioritate;
 - d) transporturile militare să fie executate neîntrerupt, în caz de necesitate.
- (9) Măsurile prevăzute la alin. (8) trebuie aduse la cunoștință celor interesați sau făcute publice, în prealabil, după caz."

Norme uniforme călători 1

Normele uniforme pentru transportul feroviar se aplică administratorului/gestionarilor de infrastructură feroviară, operatorilor de transport feroviar public de călători și beneficiarilor de transport feroviar.

Norme uniforme călători 2

Normele uniforme stabilesc drepturile, obligațiile și răspunderile administratorului/gestionarilor de infrastructură feroviară, operatorilor de transport feroviar public de călători și beneficiarilor de transport feroviar în efectuarea transporturilor pe căile ferate din România.

Norme uniforme călători 3

La transportul feroviar de călători se procură o legitimație de călătorie care conține câte un bilet pentru fiecare operator de transport feroviar public de călători în parte, dacă există încheiată convenție între operatorii de transport feroviar public de călători.

Regulament:

" ARTICOLUL 4

Tarife de transport

- (1) Stabilirea sau modificarea tarifelor de transport feroviar de călători se face conform reglementărilor legale în vigoare.
- (2) Tarifele de transport feroviar de marfă se formează liber pe piață.
- (3) Tarifele de transport feroviar intră în vigoare după publicare și/sau, în cazul tarifelor de călători, după afișare la casele de bilete și la celelalte puncte unde se vând legitimații de călătorie.
- (4) Prețul prestației de transport se stabilește conform tarifelor operatorilor de transport feroviar în vigoare în momentul încheierii contractului de transport.
- (5) Tarifele de transport feroviar se publică. Tarifele de călători sunt aduse la cunoștință publică prin afișare în locurile unde se vând legitimații de călătorie și pot fi aduse la cunoștință și prin mijloace de informare în masă. Condițiile de publicare se vor stabili prin Normele uniforme. (Norme uniforme călători 4 și 5)
- (6) Operatorii de transport feroviar pot acorda facilități sau reduceri tarifare pe baza prevederilor unor acte normative, numai dacă autoritatea, agentul, respectiv persoana juridică ce a solicitat facilitatea sau reducerea asigură compensările aferente. (Norme uniforme călători 6 și 7)
- (7) În scopuri comerciale, pe baza unor convenții încheiate între operatorii de transport feroviar și clienți se pot acorda reduceri tarifare sau se pot practica alte tarife decât cele publicate, cu excepția transportului feroviar de călători. Publicarea acestora nu este obligatorie.
- (8) Operatorii de transport feroviar de marfă sunt în drept să perceapă și alte sume, neprevăzute în tarife, ca urmare a unor costuri suplimentare care cad în sarcina clienților. Aceste sume se înscriu distinct pe documentul de transport și trebuie justificate cu acte doveditoare.
- (9) Tarifele, normele și instrucțiunile de serviciu nu pot deroga de la prevederile prezentului regulament.
- (10) Operatorii de transport feroviar de călători sunt în drept să perceapă și alte sume, calculate pe bază de deviz pentru prestații la cererea clientului. Aceste sume se încasează pe bază de factură sau de alte documente financiare în uz."

Norme uniforme călători 4

În Mersul trenurilor de călători, care se editează anual, se va publica și un extras din Regulamentul privind transportul pe căile ferate din România și din Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar public de călători.

Norme uniforme călători 5

5.1. La publicarea tarifelor și a modificărilor la acestea, operatorii de transport feroviar public de călători comunică și data de aplicare a acestora.

5.2. Dacă tariful se modifică în timpul transportului, se aplică tarifele în vigoare la data încheierii contractului de transport.

5.3. În cazul transporturilor feroviare de călători, la emiterea în tren a legitimațiilor de călătorie tarifele practicate vor fi cele valabile la data și ora emiterii acestora, astfel pentru legitimațiile emise după ora 0,00 a zilei în care se modifică tarifele de transport, tarifarea se va face ținându-se seama de noile tarife.

Norme uniforme călători 6

6.1. Operatorul de transport feroviar public de călători va acorda facilitățile prevăzute de actele normative, cu respectarea prevederilor instrucțiunilor de aplicare, a normelor de aplicare sau prin încheierea de convenții conform prevederilor legale în vigoare.

6.2. În cazul în care nu se asigură compensările până la nivelul tarifului de transport de către autoritatea, agentul, respectiv organizația care a solicitat reducerea, potrivit prevederilor actului normativ, operatorii de transport feroviar public de călători pot dispune măsuri pentru urmărirea încasării datoriei de la cel care trebuie să o achite și încetarea derulării contractelor privind transporturile respective.

Norme uniforme călători 7

Legitimațiile de călătorie care se folosesc pe baza unor convenții sau reglementări se procură în condițiile pe care acestea le stabilesc.

Regulament:

" ARTICOLUL 8

Condițiile de acceptare la transport

Operatorul de transport feroviar efectuează transporturile de călători conform prezentului regulament, atât timp cât:

a) transportul este posibil cu agenții și mijloacele de transport disponibile, care permit satisfacerea solicitărilor de transport;

b) transportul nu este împiedicat de împrejurări pe care operatorul de transport feroviar nu le poate evita și a căror înlăturare nu depinde de el. (Norme uniforme călători 8 și 9)"

Norme uniforme călători 8

După plecarea din stația de pornire, dacă apare o împiedicare la transport pe care operatorul de transport feroviar public de călători nu o poate evita, iar continuarea călătoriei nu mai este posibilă, operatorul de transport feroviar public de călători este obligat, la solicitarea acestuia, să-l transporte pe călător împreună cu bagajele sale în stația inițială, fără plata tarifului.

Norme uniforme călători 9

În situația prevăzută la Normele Uniforme Călători 8, operatorul de transport feroviar public de călători nu este obligat să despăgubească în vreun fel pe călător. În această situație se restituie tariful pe parcursul rămas neefectuat, în condițiile prevăzute în art. 21 din Regulamentul de Transport.

Regulament:

" ARTICOLUL 9

Admiterea la transport. Persoane excluse de la transport.

Admiterea condiționată

- (1) Sunt admiși la transport călătorii care posedă legitimații de călătorie valabile la trenul, ruta și clasa alese pentru călătorie. (Norme uniforme călători 9¹).
- (2) Călătorul fără legitimație de călătorie care refuză plata imediată a tarifelor de taxare în tren este exclus de la transport, fiind coborât în prima stație de cale ferată în care trenul are oprire itinerarică, întocmindu-i-se proces-verbal de contravenție pentru distanța deja parcursă.
- (3) În tren și în stație nu se admit sau pot fi evacuate:
 - a) persoanele care, prin comportare, perturbă ordinea publică, contravin normelor de conduită publică și bunelor moravuri ori care produc vătămări materialului rulant aparținând operatorului de transport feroviar sau care nu respectă prevederile prezentului regulament. Aceste persoane nu au dreptul nici la restituirea contravalorii călătoriei;
 - b) persoanele care, din cauză de boală pun în pericol sănătatea celorlalți călători, în afară de cazul în care călătoresc cu plata rezervării întregului compartiment. Persoanele care s-au îmbolnăvit pe parcurs și care necesită intervenții de urgență trebuie să fie transportate până la prima stație, unde li se acordă îngrijirile necesare. Acestor persoane li se restituie diferența dintre tarifele plătite și cele aferente pentru parcursul efectuat, pentru legitimația de călătorie, în condițiile prevăzute la art. 21; (Norme uniforme călători 11)
 - c) persoanele care insultă sau agresează agenții operatorului de transport feroviar sau ai administratorului/gestionarului infrastructurii feroviare aflate în timpul serviciului. (Norme uniforme călători 12)
- (4) Transportul bolnavilor contagioși se reglementează prin ordin comun al ministrului transporturilor și al ministrului sănătății publice. (Norme uniforme călători 13)"

Norme uniforme călători 9¹

Operatorii de transport feroviar de călători pot stabili prin reglementări proprii alte modalități de admitere la transport a călătorilor.

Norme uniforme călători 10

Călătorul fără legitimație de călătorie care refuză plata imediată a tarifelor de taxare în tren sau prezentarea actului de identitate, în vederea întocmirii procesului verbal de contravenție, este exclus de la transport, fiind coborât în prima stație de cale ferată în care trenul are oprire itinerarică.

Norme uniforme călători 11

Tariful biletelor de călătorie se restituie parțial, în cazul îmbolnăvirii în parcurs, numai pentru distanța neparcursă.

Norme uniforme călători 12

12.1. Comportarea necuviincioasă față de ceilalți călători a persoanelor se tratează potrivit legii, de agenții operatorului de transport feroviar public de călători, respectiv de organele de poliție.

12.2. Insultarea personalului feroviar aflat în exercițiul funcțiunii, în cazul în care întrunește condițiile infracțiunii de ultraj, se va trata potrivit legii penale.

Norme uniforme călători 13

13.1. Bolnavii necontagioși, transportați pe targă sau pe cărucior, pot călători în vagoanele de călători clasă, numai pe baza certificatelor medicale, în care se precizează acest mod de transport, precum și faptul că bolnavul nu suferă de o boală molipsitoare.

13.2. Bolnavii necontagioși transportați pe targă sau pe cărucior trebuie să prezinte atâtea legitimații de călătorie valabile la trenul respectiv câte locuri ocupă cu targa sau cu căruciorul.

13.3. Însoțitorii bolnavului trebuie să posede legitimații de călătorie valabile la trenul respectiv.

Toate aceste legitimații pot fi cu tarif întreg, gratuite sau cu reducere.

Regulament:

" ARTICOLUL 10

Mersul trenurilor de călători și suspendarea circulației trenurilor

- (1) Călătorii sunt transportați cu trenuri prevăzute în Mersul trenurilor de călători, publicat și afișat în stații, și cu trenuri suplimentare. La solicitare, călătorii pot fi transportați cu trenuri sau vagoane special comandate, cu achitarea tarifelor aferente cererii. (Norme uniforme călători 14-16)
- (2) Operatorul de transport feroviar și/sau administratorul/gestionarul infrastructurii feroviare, după caz, trebuie să aducă la cunoștință publicului suspendarea sau anularea unor trenuri ori a circulației trenurilor, prin mass-media și afișare în stații.
- (3) Întârzierea trenurilor se aduce de îndată la cunoștință publicului de către administratorul/gestionarul infrastructurii feroviare, prin afișare în stații și/sau prin instalațiile de avizare, precum și prin informarea verbală a călătorilor de către agenți, după caz. (Norme uniforme călători 17)
- (4) Condițiile în care se pot efectua călătoriile și serviciile oferite călătorilor sunt prevăzute în Mersul trenurilor de călători și, după caz, în Normele uniforme sau în reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar. (Norme uniforme călători 18 și 19)
- (5) Când, din cauza întârzierii trenului, călătorul nu prinde trenul de legătură prevăzut pentru continuarea călătoriei, pentru care posedă legitimație de călătorie, operatorul de transport feroviar este obligat să-l transporte cu bagajele sale, fără a percepe noi tarife, cu primul tren de același rang sau de rang inferior, pe aceeași rută sau pe altă rută, astfel încât acesta să ajungă la destinație cu întârzierea cea mai mică, cu respectarea prevederilor Normelor uniforme sau ale reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar. (Norme uniforme călători 20)
- (6) În cazul suspendării circulației unui tren, dacă acest fapt nu a fost făcut cunoscut înainte de plecarea din stația de pornire, iar călătorul nu dorește să continue călătoria cu alte trenuri sau pe alte rute, operatorul de transport feroviar este obligat să-l aducă înapoi la stația de plecare, cu primul tren în circulație, fără plată, restituindu-i-se tarifele plătite pentru transportul neefectuat. (Norme uniforme călători 21 și 22)
- (7) Dacă întreruperea sau suspendarea circulației unui tren a fost anunțată în ziua anterioară plecării din stația de pornire, călătorii vor plăti tarifele aferente rutei ocolitoare. (Norme uniforme călători 23)
- (8) În cazul în care circulația trenurilor de călători se întrerupe ca urmare a stării necorespunzătoare a infrastructurii feroviare, administratorul/gestionarii infrastructurii feroviare vor organiza, în condițiile tehnice existente, un serviciu de transport pentru călători și bagaje cu alte vehicule pe cheltuiala lor, până la destinație sau până la primul punct de legătură pentru continuarea călătoriei cu trenul. După constatarea cauzei care a condus la întreruperea circulației, administratorul/gestionarii infrastructurii feroviare își vor recupera cheltuielile cu transportul călătorilor și al bagajelor acestora de la cei responsabili de deteriorarea infrastructurii.
- (9) Călătorul poate amâna călătoria dacă prezintă legitimația pentru viza de amânare în termenul prevăzut în Normele uniforme. Dacă se utilizează un tren sau servicii cu tarife mai mari, călătorul va plăti diferența de tarif. (Norme uniforme călători 24)
- (10) Călătorul poate renunța la călătorie dacă prezintă legitimația pentru viza de neutilizare în termenul prevăzut în Normele uniforme. (Norme uniforme călători 25)
- (11) Prin aceste dispoziții nu se prelungește durata legitimațiilor de călătorie al căror timp de întrebuițare este determinat prin Normele uniforme."

Norme uniforme călători 14.

Vagoane special comandate.

14.1. Atunci când cererile de transport nu pot fi asigurate prin capacitatea de transport pusă la dispoziție în planul de mers tren, dacă posibilitățile de exploatare și disponibilitățile de material rulant permit, la cerere, se pot pune la dispoziție vagoane de călători pentru transportul călătorilor în grupuri organizate.

14.2. Vagoanele special comandate se atașează la trenurile de călători în circulație, cu respectarea condițiilor tehnice și de exploatare.

14.3. Comandarea vagoanelor speciale se face prin cerere scrisă adresată operatorului de transport feroviar public de călători.

14.4. În cerere se vor indica numărul călătorilor de transportat, categoria de vagon dorită, relația de transport, modalitatea de plată a tarifelor aferente prestației, data de executarea a transporturilor și trenurile la care se solicită atașarea de vagoane.

14.5. Condițiile privind executarea transporturilor cu vagoane special comandate, respectiv:

- a) termenele pentru executare a transporturilor;
- b) posibilitățile tehnice și de exploatare;
- c) tarifarea transporturilor;
- d) urgentarea execuției transporturilor;

- e) renunțarea la transport;
- f) penalitățile și despăgubirile;
- g) plata prestației;
- h) eliberarea documentelor de transport;

se stabilesc de către operatorul de transport feroviar public de călători prin reglementări proprii.

14.6. Pentru vagoanele de dormit, cușetă, bar și restaurant cererea se transmite către societatea comercială prestatoare de servicii cu aceste categorii de vagoane.

14.7. Modul de tarifare a vagoanelor special comandate se stabilește de către operatorul de transport feroviar public de călători prin reglementări proprii.

Norme uniforme călători 15.

Trenuri special comandate.

15.1. Solicitățile de transport pentru grupurile mari de călători, care nu pot fi executate cu vagoane special comandate, atașate la trenurile în circulație, se pot onora cu trenuri special comandate având în componere vagoane de călători sau automotoare.

15.2. Operatorul de transport feroviar public de călători poate aproba punerea la dispoziție de trenuri special comandate, dacă planul grafic de circulație și disponibilitățile de material rulant permit.

15.3. Comandarea transporturilor cu trenuri speciale se face în aceleași condiții ca și pentru vagoanele special comandate.

15.4. Condițiile privind executarea transporturilor cu trenuri special comandate se stabilesc de către operatorul de transport feroviar public de călători prin reglementări proprii.

15.5. Modul de tarifare a trenurilor special comandate se stabilește de către operatorul de transport feroviar public de călători prin reglementări proprii.

Norme uniforme călători 16

16.1. Cererile de vagoane special comandate, trenuri special comandate și rezervări de locuri/compartimente/vagoane la trenurile în circulație, pentru filmări cu caracter publicitar, artistic, documentar, altele decât cele care susțin interesul operatorului de transport feroviar public de călători, se pot onora de către acesta cu respectarea legislației în vigoare.

16.2. Comandarea acestor prestații se poate face prin cerere scrisă adresată operatorului de transport feroviar public de călători. În cerere se va indica data executării prestației, felul prestației - vagon special, tren special sau rezervare la un tren în circulație, categoria vagoanelor, locația unde se execută filmarea - relația de transport, stația cf sau numărul trenului -, scopul filmării, orare, durata executării filmării și alte elemente de care depinde executarea prestației.

16.3. Condițiile privind executarea acestor prestații se stabilesc de către operatorul de transport feroviar public de călători prin reglementări proprii.

Norme uniforme călători 17

Agentul operatorului de transport feroviar public de călători care deservește trenurile de călători are obligația să informeze, imediat, publicul călător cu privire la cauzele care au condus la întreruperea circulației trenului, la circulația întârziată sau la circulația pe o altă rută. Publicul călător va fi informat permanent despre evoluția stării de fapt în care se află trenul în cauză pe tot parcursul și cu ocazia reviziei de bilete.

Norme uniforme călători 18

18.1. Tarifele sunt diferențiate în funcție de rangul trenului, de vitezele de circulație și de gradul de confort.

18.2. Pentru fiecare rang de tren se aplică tarife corespunzătoare clasei 1 sau a 2-a și zonei kilometrice tarifare.

18.3. Când un călător utilizează mai mult de un tren pentru deplasarea între stația de cale ferată de plecare și stația de cale ferată de destinație, legitimația de călătorie se va tarifa pentru fiecare tren în parte.

Norme uniforme călători 19

Pentru transportul călătorilor se folosesc:

19.1. vagoane clasă compartimentate clasa 1 și/sau clasa a 2-a;

19.2. vagoane clasă tip salon clasa 1 și/sau clasa a 2-a;

19.3. automotoare și remorci de automotoare clasa 1 și/sau clasa a 2-a;

19.4. vagoane de dormit clasa 1 - cu 2 paturi în cabină - și/sau clasa a 2-a - cu 3 paturi în cabină;

19.5. vagoane cușetă - cu 4 sau 6 paturi în cabină.

Norme uniforme călători 20

Dacă, pentru a ajunge la destinație, până la următorul tren de același rang sau de rang inferior sunt mai mult de 6 ore sau acestea circulă după ora 24,00 a zilei în care era trenul de legătură - stația București - Nord este închisă între orele 00,00 - 04,00 pentru curățenie - călătorul poate folosi primul tren în circulație, chiar dacă acesta este de rang superior, fără achitarea de tarife suplimentare. Dacă

se folosește un tren de rang superior și i se asigură loc rezervat, nu se plătește costul tichetului de rezervare.

Norme uniforme călători 21

21.1. Când călătorul cere înapoierea sa și a bagajelor sale la stația de pornire, călătoria se efectuează pe baza legitimației de dus. În acest caz agentul operatorului de transport feroviar public de călători din stația de întrerupere va face valabilă legitimația de călătorie pentru înapoiere. Restituirea tarifelor plătite pentru distanța neefectuată se face la stația de pornire, conform prevederilor din tarifele operatorului de transport feroviar public de călători.

21.2. Dacă din cauza suspendării circulației unui tren, legătura nu mai poate avea loc și călătorul dorește să-și continue călătoria, operatorul de transport feroviar public de călători este obligat să îl transporte cu bagajele sale, fără plata diferențelor, cu un tren care circulă în aceeași direcție chiar pe rută ocolitoare, cu respectarea prevederilor de la Norme Uniforme Călători 20.

Norme uniforme călători 22

22.1. Imediat ce s-a produs o întrerupere de circulație, agentul operatorului de transport feroviar public de călători din stația unde s-a produs întreruperea trebuie să informeze călătorii sosiți în această stație cu privire la posibilitățile existente pentru continuarea călătoriei și despre modul cum este organizată vizarea legitimațiilor de călătorie.

22.2. Legitimațiile de călătorie trebuie să poarte una dintre următoarele vize, sub semnătura agentului operatorului de transport feroviar public de călători și ștampila rotundă sau o altă ștampilă special destinată acestui scop:

" a) Întrerupt circulația, telegrama nr. din, valabil pentru înapoiere la stația de pornire";

" b) Întrerupt circulația, telegrama nr. din, valabil pe ruta sau cu trenul din

" c) Întrerupt circulația, telegrama nr. din, se va restitui costul pentru distanța

Norme uniforme călători 23

23.1. Operatorii de transport feroviar public de călători sunt obligați să-i anunțe pe călători, înainte de plecare, despre întreruperile de circulație produse pe rețea sau despre suspendarea circulației trenurilor pe anumite parcursuri. Anunțarea se face prin afișe la ghișeele de bilete și prin alte mijloace - televiziune, radio - și alte modalități de avizare.

23.2. Călătorii care posedă legitimații de călătorie eliberate anticipat datei când s-a întrerupt circulația trenurilor, vor fi transportați la stația de destinație pe noua rută de circulație a trenului, fără plata diferenței de rută, legitimațiile de călătorie fiind valabile la trenul respectiv.

Norme uniforme călători 24

24.1. Amânarea călătoriei impune prezentarea obligatorie a legitimației de călătorie, în termen de cel mult o oră după plecarea trenului pentru care aceasta a fost emisă, la agentul operatorului de transport feroviar public de călători, pentru obținerea vizei aferente.

24.2. Amânarea călătoriei la agențiile de voiaj cf impune prezentarea legitimației de călătorie, înainte de ora de plecare a trenului pentru care aceasta a fost emisă, la ghișeul special afectat pentru aceasta, din agenția de voiaj, sau la șeful de agenție, pentru obținerea vizei aferente.

Norme uniforme călători 25

Renunțarea la călătorie impune prezentarea obligatorie a legitimației de călătorie, în termen de cel mult o oră de la plecarea trenului din stație, la ghișeul special afectat pentru aceasta, din stație sau agenția de voiaj ori la agentul operatorului de transport feroviar public de călători/șeful agenției de voiaj, pentru obținerea vizei aferente.

Regulament:

" ARTICOLUL 11

Legitimațiile de călătorie și durata valabilității lor

- (1) Orice legitimație de călătorie trebuie să conțină mențiunile prevăzute în Normele uniforme. (Norme uniforme călători 26-28)
- (2) Legitimațiile de călătorie se obțin de la stații, agenții, de la agenți autorizați, de la agenții operatorilor de transport din trenuri sau prin mijloace electronice, în condițiile stabilite de operatorul de transport feroviar.
- (3) Tarifele pentru legitimațiile de călătorie obținute de la agenții operatorilor de transport din trenuri, pot fi mai mari decât cele de la casele de bilete din stații, în condițiile stabilite de operatorul de transport feroviar.
- (4) Călătorul trebuie să verifice pe loc, la primirea legitimației de călătorie, dacă aceasta corespunde cererii sale.
- (5) Vânzarea legitimațiilor de călătorie de către persoane neautorizate nu este permisă. Legitimațiile de călătorie găsite în aceste cazuri vor fi anulate, iar călătorii vor fi considerați ca fără legitimație de

călătorie și tratați corespunzător. Persoanele neautorizate care revând legitimații de călătorie vor fi tratate drept contraveniente.

(6) Cedarea legitimațiilor de călătorie nominale sau cu tarife reduse altor persoane care nu au dreptul la acestea este interzisă. Persoanele care cedează legitimațiile de călătorie sunt considerate contraveniente. Legitimațiile găsite în această situație sunt reținute de personalul de tren, iar călătorii în cauză vor fi considerați fără legitimație de călătorie și tratați corespunzător.

(7) Operatorul de transport feroviar va face publice normele de utilizare și duratele de valabilitate a legitimațiilor de călătorie."

Norme uniforme călători 26

Orice legitimație de călătorie trebuie să conțină, în mod obligatoriu, următoarele mențiuni:

26.1. seria, numărul și elemente de securizare;

26.2. parcursul;

26.3. clasa;

26.4. tariful;

26.5. datele de valabilitate - anul, luna, ziua, eventual timpul și altele asemenea.

Norme uniforme călători 27

Pe legitimațiile de călătorie care trebuie să conțină timpul, acesta se va menționa astfel:

27.1. timpul 1, când plecarea trenului are loc între orele 0,01 - 6,00;

27.2. timpul 2, când plecarea trenului are loc între orele 6,01 - 12,00;

27.3. timpul 3, când plecarea trenului are loc între orele 12,01 - 18,00;

27.4. timpul 4, când plecarea trenului are loc între orele 18,01 - 24,00, ale zilei respective.

În afară de aceste mențiuni obligatorii, unele legitimații de călătorie mai pot conține și alte mențiuni ajutoare în legătură cu modul lor de utilizare, precum: numele călătorului, fotografia, etc.

Norme uniforme călători 28

28.1. Fiecare operator de transport feroviar public de călători își va stabili modelele proprii de legitimații de călătorie, legitimații care trebuie să respecte mențiunile obligatorii prevăzute de prezentele Norme Uniforme Călători.

28.2. Legitimațiile de călătorie sunt valabile de la data indicată de casier prin compostare, vizare sau înscriere pentru începerea călătoriei și până în momentul când trenul cu care s-a început călătoria - respectiv ultimul tren direct de legătură - ajunge în stația de destinație, valabilitatea prelungindu-se cu timpul de întrerupere la care, eventual, dă dreptul legitimația de călătorie respectivă.

Regulament:

" ARTICOLUL 12

Ocuparea și rezervarea locurilor

(1) Călătorul poate ocupa loc în tren, respectând dreptul la clasă și serviciile asigurate prin legitimația sa de călătorie.

(2) La trenurile cu regim de rezervare a locurilor, călătorul poate ocupa numai locurile înscrise în legitimația de călătorie.

(3) Modalitățile de rezervare a locurilor în trenuri sunt reglementate de operatorul de transport feroviar și aduse la cunoștință publicului călător prin Mersul trenurilor de călători.

(4) În condițiile stabilite prin Normele uniforme sau prin reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar, călătorul poate să utilizeze un loc la o clasă superioară, servicii superioare ori un tren de categorie superioară celor indicate pe legitimația de călătorie sau poate cere să i se modifice itinerarul, cu achitarea diferențelor tarifare. (Norme uniforme călători 29 și 30)

(5) Călătorul care nu poate obține loc și nu consimte să călătorească în picioare are dreptul să ceară restituirea contravalorii legitimației de călătorie pentru parcursul neefectuat, amânarea călătoriei sau să plătească diferența pentru călătoria la o clasă superioară, conform prevederilor Normelor uniforme ori ale reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar. (Norme uniforme călători 31)

(6) În cazul în care călătorul nu poate ocupa locul rezervat potrivit legitimației de călătorie, agentul operatorului de transport feroviar este obligat să îi asigure alt loc, în limita locurilor disponibile din tren, conform prevederilor Normelor uniforme sau reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar. În cazul în care nu i se poate asigura loc, se restituie tariful tichetului de rezervare. Cererea de restituire a tarifului se adresează operatorului de transport feroviar, care suportă și cheltuielile de transmitere a acestuia prin poștă. (Norme uniforme călători 32)

(7) La trenurile fără regim de rezervare, în condițiile Normelor uniforme sau ale reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar, se pot rezerva compartimente întregi. (Norme uniforme călători 33)"

Norme uniforme călători 29

29.1. Pentru călătoria cu loc rezervat la trenurile de călători cu regim de rezervare a locurilor, călătorul trebuie să posede legitimație de călătorie valabilă la rangul de tren respectiv, pentru clasa și relația pe care circulă, și tichetul de rezervare a locului.

29.2. Când un călător utilizează mai mult de un tren cu regim de rezervare pentru deplasarea între stația de cale ferată de plecare și stația de cale ferată de destinație, se va tarifa câte un tichet de rezervare a locului pentru fiecare tren cu regim de rezervare la care se asigură loc rezervat.

Norme uniforme călători 30

30.1. Călătorii pot solicita călătoria:

- la o clasă superioară;

- pe o rută mai lungă;

- cu un tren de rang superior;

- cu plata diferenței de clasă, a diferenței de rută, respectiv a diferenței de rang de tren, numai la trenurile operatorului de transport feroviar public de călători la care are valabilă legitimația de călătorie.

30.2. Diferențele de tarif pot fi cerute la stația de cale ferată de plecare, la o stație de cale ferată din parcurs sau la agentul operatorului de transport feroviar public de călători care deservește acel tren.

Norme uniforme călători 31

31.1. În cazul pierderii trenului sau al lipsei locului în trenul respectiv, călătorul are dreptul să ceară restituirea tarifului plătit, viza pentru amânarea călătoriei sau călătoria la o clasă superioară cu achitarea diferențelor tarifare, cu respectarea condițiilor prevăzute în reglementările proprii ale operatorului de transport feroviar public de călători.

31.2. De asemenea, în cazul în care călătorul dorește să călătorească cu un tren care circulă înainte de trenul pentru care și-a procurat legitimația de călătorie, are dreptul să ceară viza pentru anticiparea călătoriei, indiferent de data pentru care aceasta a fost emisă.

31.3. Viza pentru amânarea sau anticiparea călătoriei nu anulează dreptul de întrerupere dat de legitimația de călătorie respectivă.

a. Prin amânarea călătoriei nu se prelungeste termenul de valabilitate al legitimațiilor cu durată fixă - bilet de călătorie grup, bilet de călătorie circuit, bilet de călătorie dus/întors etc.;

b. Viza de anticipare nu se acordă pentru legitimațiile de călătorie cu durată fixă - abonamente, cartea VSD etc.

Norme uniforme călători 32

În situațiile în care operatorul de transport feroviar public de călători este nevoit, datorită situațiilor din exploatare, să modifice compunerea trenurilor de călători sau tipul vagoanelor/automotoarelor din compunerea trenurilor, acesta este obligat să redistribuie, pe locuri libere, călătorii care au procurat deja legitimații de călătorie. Agentul operatorului de transport feroviar public de călători va înscrie pe verso-ul legitimației de călătorie noul loc ocupat de călător, urmat de mențiunea "redistribuit".

Norme uniforme călători 33

33.1. În stațiile de îndrumare a trenurilor fără regim de rezervare pe întreaga distanță sau a vagoanelor directe se pot rezerva, dacă posibilitățile traficului permit, compartimente întregi. Compartimentele rezervate se etichetează de stația respectivă indicându-se legitimația emisă. Persoanele care ocupa efectiv locuri în compartimentul rezervat pot prezenta orice fel de legitimație de călătorie - gratuite, cu reducere, tarif integral - valabile la trenul respectiv, însă completarea până la numărul de locuri din compartiment se face numai cu achitarea tarifului integral valabil la trenul și clasa respectivă.

33.2. În cazul în care compartimentul nu se ocupă până în momentul plecării trenului, rezervarea făcută se consideră anulată. Locurile din compartiment se pun la dispoziție publicului călător imediat după plecarea trenului.

33.3. Pentru trenurile care circulă cu regim de rezervare facultativă a locurilor pe o anumită distanță, se pot rezerva locuri cu urcare din stațiile de pe parcursul pe care trenul circulă fără regim de rezervare, cu achitarea tichetului de rezervare. Rezervarea locului se poate face în perioada de anticipare a vânzării, mai puțin în ziua plecării trenului.

Regulament:

" ARTICOLUL 13

Reduceri din tarifele de călători

- (1) Copiii până la vârsta de 5 ani împliniți, pentru care nu se cere un loc separat, se transportă gratuit, fără legitimație de călătorie.
- (2) Copiii până la vârsta de 10 ani împliniți plătesc 50% din tariful de transport și din suplimentul de tren, având drept la loc separat. La trenurile cu locuri rezervate plătesc și tariful integral al tichetului.

(3) Operatorul de transport feroviar poate acorda reduceri comerciale, reglementate prin tarife și aduse la cunoștință publicului călător prin publicare, conform art. 4 alin. (5). (Norme uniforme călători 34)

(4) Nici o reducere acordată de operatorul de transport feroviar nu se mai poate aplica legitimațiilor de călătorie care se bucură deja de o reducere din tariful întreg.

(5) Călătorii care beneficiază de reduceri trebuie să prezinte, la cererea agentului operatorului de transport feroviar, dovada că pot beneficia de reducerile respective. Călătorii care nu fac dovada că pot beneficia de reducerile respective vor fi considerați contravenienți și vor fi sancționați în conformitate cu prevederile legale."

Norme uniforme călători 34.

Operatorul de transport feroviar public de călători poate acorda și alte reduceri de tarife, care constau în "oferte speciale" de călătorie pe perioade limitate de timp sau cu ocazia unor evenimente deosebite, reduceri ce se stabilesc de fiecare operator de transport feroviar public de călători în parte și sunt aduse la cunoștința publicului călător.

Regulament:

" ARTICOLUL 14

Dreptul la transport

(1) Călătorul trebuie să posede o legitimație de călătorie valabilă la data, trenul, clasa și serviciul utilizat, obținută conform reglementărilor în vigoare. Celor care contravin acestei prevederi, operatorul de transport feroviar nu le recunoaște niciun drept și nu răspunde de eventualele daune suferite de aceștia.

(2) Călătorul este obligat să păstreze legitimația de călătorie asupra sa în tot timpul călătoriei și să o prezinte pentru verificare, la cerere, agentului operatorului de transport feroviar împuternicit în acest scop.

(3) Legitimațiile de călătorie care prezintă modificări necertificate, conform prevederilor Normelor uniforme sau ale reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar, nu sunt valabile și sunt retrase de agenții operatorului de transport feroviar. (Norme uniforme călători 35)

(4) Călătorul care nu prezintă în tren o legitimație de călătorie valabilă este obligat să plătească tariful de taxare în tren. În cazul în care refuză plata tarifului de taxare în tren, este considerat contravenient și tratat potrivit legii.

(5) Călătorii contravenienți care nu pot fi legitimați pentru întocmirea procesului-verbal de contravenție se predau organelor de ordine publică în prima stație de pe traseu, unde acestea există, pentru identificare și sancționare.

(6) Verificarea legitimațiilor de călătorie în tren, în timpul staționării în stații, se reglementează prin reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar."

Norme uniforme călători 35

35.1. Sunt admise ca modificări certificate pe legitimațiile de călătorie de către agentul operatorului de transport feroviar public de călători cele făcute în legătură cu anticiparea/amânarea călătoriei, valabilitatea pe altă rută, în condițiile prezentelor norme sau a reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar public de călători.

35.2. Călătorii care prezintă legitimații de călătorie cu alte modificări decât cele prezentate la pct. 35.1 sunt considerați ca fiind fără legitimație de călătorie și vor fi tratați după tariful biletelor de călătorie cu taxare în tren.

Regulament:

" ARTICOLUL 15

Întreruperea călătoriei

(1) Legitimația de călătorie dă dreptul, de regulă, la o singură întrerupere a călătoriei, care trebuie să se încadreze în minimum 24 de ore de la plecarea trenului cu care a sosit călătorul sau de la plecarea primului tren de legătură de același rang. Excepțiile sunt prevăzute în reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar. (Norme uniforme Călători 36)

(2) Condițiile în care se acordă întreruperea călătoriei sunt stabilite prin reglementări proprii ale operatorilor de transport feroviar."

Norme uniforme călători 36

Prin întreruperea călătoriei nu se prelungește termenul de valabilitate al legitimațiilor cu durată fixă - abonamente, cartea VSD etc.

Regulament:

" ARTICOLUL 17

Bagaje de mână

- (1) Călătorul poate să ia cu el în vagoanele de călători, în mod gratuit, bagaje de mână. Bagajele de mână trebuie să fie ușor de manipulat și bine ambalate, astfel încât să nu fie posibilă scurgerea conținutului, avarierea sau murdărirea vagoanelor ori incomodarea celorlalți călători.
- (2) Fiecare călător dispune, pentru bagajele sale de mână, doar de spațiul situat deasupra locului pe care îl ocupă sau de un spațiu echivalent în boxa pentru bagaje a vagoanelor. Masa totală a bagajelor de mână admisă pentru fiecare loc ocupat este de 30 kg. (Norme uniforme călători 37)
- (3) În vagoanele de călători nu pot fi introduse ca bagaje:
 - a) materiile și obiectele excluse de la transportul de bagaje;
 - b) obiectele de natură să stânjenească sau să incomodeze călătorii ori să cauzeze o pagubă călătorilor, operatorului de transport feroviar sau administratorului/gestionarului de infrastructură feroviară;
 - c) obiectele interzise prin actele normative ale autorităților administrative;
 - d) vietățile, potrivit art. 18.
- (4) Operatorul de transport feroviar are dreptul să se asigure pentru motive întemeiate, în prezența călătorului, de natura obiectelor introduse în vagoanele de călători sau în spațiile acestuia. Aceasta nu dă dreptul operatorului de transport feroviar să percheziționeze bagajele călătorului, decât cu acordul acestuia din urmă. Dacă nu este posibil să se identifice persoana deținătoare a obiectelor supuse verificării, operatorul de transport feroviar efectuează verificarea în prezența organelor de ordine publică.
- (5) Supravegherea obiectelor pe care călătorul le ia cu el în vagon revine acestuia.
- (6) Călătorul este răspunzător de orice pagubă cauzată de obiectele și vietățile pe care le ia cu el în vagon.
- (7) Aceste dispoziții nu influențează răspunderea pe care o poate avea operatorul de transport feroviar, potrivit art. 22.
- (8) Bagajele de mână care depășesc condițiile impuse prin alin. (2) se tratează conform reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar.
- (9) Reglementările privind bagajele uitate în tren vor fi cuprinse în Normele uniforme, precum și în reglementările proprii ale operatorului de transport feroviar, care vor fi aduse la cunoștință călătorilor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. (Norme uniforme călători 38)"
Norme uniforme călători 37
În vagoanele de clasa a 2-a călătorul poate să-și ia, în plus, și o pereche de schiuri, dacă nu îi incomodează pe ceilalți călători.
Norme uniforme călători 38
Bagajele uitate în tren și găsite de agenții operatorilor de transport feroviar public de călători, vor fi depuse la stația de domiciliu, respectiv stația finală a trenului, cu respectarea reglementărilor privind modul de păstrare și valorificare care sunt prevăzute în reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar public de călători.
Regulament:

" ARTICOLUL 18

Transportul vietăților în vagoanele de călători

- (1) Animalele, păsările, reptilele, peștii și insectele vii nu pot fi transportate, de regulă, în vagoanele de călători.
- (2) Excepțiile de la prevederile alin. (1) se stabilesc prin Normele uniforme. (Norme uniforme călători 39 și 40)"
Norme uniforme călători 39
În vagoanele de călători pot fi primiți la transport câini însoțiți.
39.1. Transportul câinilor însoțiți, este admis numai pentru cei prevăzuți cu botniță, ținută în lesă pe podeaua vagonului, în compartimente, în vagoane la clasa a 2-a, dacă nici un călător nu protestează. În caz de obiecții ridicate de călători, agentul operatorului de transport feroviar public de călători sau organul de control, în cazuri bine justificate, poate interzice călătoria cu aceste animale.
39.2. Călătorul, proprietar al câinelui, este obligat să mențină curățenia pe toată durata călătoriei, având asupra sa materiale de igienizare, în caz contrar va fi tratat conform reglementărilor legale în vigoare.
39.3. Condițiile și tarifele pentru transportul vietăților în vagoanele de călători sunt stabilite de fiecare operator de transport feroviar public de călători în reglementările proprii.
Norme uniforme călători 40

Câinii, pisicile și animalele mici, purtate pe brațe, precum și păsările mici în colivii se pot transporta, fără plată, dacă nici un călător nu protestează. În caz de obiecții ridicate de călători, agentul operatorului de transport feroviar public de călători sau organul de control, în cazuri bine justificate, poate interzice călătoria cu aceste animale.

Regulament:

" ARTICOLUL 19

Alte forme de contractare a transporturilor de călători

- (1) Operatorul de transport feroviar poate face servicii de transport combinat și/sau multimodal.
- (2) Normele uniforme reglementează modul de executare a acestor servicii. (Norme uniforme călători 41)"

Norme uniforme călători 41

La stabilirea serviciilor de transport combinat și/sau multimodal operatorii de transport feroviar public de călători vor face publice prin mass-media și prin afișare în stații condițiile de utilizare a acestor servicii, precum și reglementările de utilizare a acestora.

Regulament:

" ARTICOLUL 20

Informarea călătorilor. Mersul trenurilor de călători

- (1) Administratorul/gestionarul infrastructurii feroviare va afișa la loc vizibil, în stații, Mersul trenurilor de călători. Administratorul/gestionarul infrastructurii feroviare va anunța pentru călători, prin stațiile de amplificare, sosirea, staționarea și plecarea trenurilor din stație. Operatorul de transport feroviar va afișa la loc vizibil tarifele de transport pentru călători. (Norme Uniforme Călători 42 și 43)
- (2) În stațiile de călători trebuie să existe ghișeu de informații, panouri de informații care afișează compunerea trenurilor, principalele legături între trenuri și alte informații utile călătorilor. Stațiile cu ghișeu de informații se stabilesc de operatorul de transport feroviar sau de administratorul/gestionarul de infrastructurii feroviare, după caz. (Norme uniforme călători 44)
- (3) Trenurile care circulă cu ordin special, care se pun sau se retrag din circulație în condițiile stabilite de operatorul de transport feroviar se afișează în spațiul rezervat Mersului trenurilor de călători.
- (4) În stațiile în care fluxul de călători este mare, trebuie să existe cel puțin un ghișeu special de eliberare a legitimațiilor de călătorie pentru: femeile gravide, femeile cu copii în brațe, persoanele care din motive de sănătate nu pot aștepta la rând pentru eliberarea legitimației, călătorii al căror tren pleacă în mai puțin de 20 de minute. Operatorul de transport feroviar va aduce la cunoștință călătorilor, prin mijloace specifice de informare, existența acestor ghișee speciale."

Norme uniforme călători 42

42.1. Afișarea în stații a Mersului trenurilor de călători se va face la loc vizibil pe peronul central. Tabloul cu afișarea Mersului trenurilor de călători va cuprinde numărul trenului, categoria acestuia, relația pe care circulă, ora de sosire, ora de plecare, linia de garare, minute de staționare și alte informații referitoare la circulația trenurilor - circulă cu ordin special, circulă în perioada etc.

42.2. Trenurile suplimentare sunt trenuri neprevăzute în tabloul de afișare a mersului trenurilor. Acestea vor fi afișate separat, sub mersul trenurilor cu subtitlul "trenuri suplimentare", la loc vizibil, în mod similar trenurilor prevăzute în mersul trenurilor, menționându-se în plus perioada pe care acestea circulă.

Norme uniforme călători 43

43.1. În stațiile de îndrumare a trenurilor de călători, precum și în stațiile cu opriri mai mari de 5 minute, înainte de plecarea trenurilor, călătorii sunt avizați prin stația de amplificare sau verbal asupra orelor de plecare a fiecărui tren.

43.2. În același mod se face avizarea și pentru trenurile care sosesc, indicându-se numărul trenului, direcția de circulație, precum și linia de sosire. În cadrul avizării la sosirea sau plecarea trenurilor, călătorii vor fi informați și despre compunerea, ordinea vagoanelor și despre numerotarea vagoanelor.

Norme uniforme călători 44

44.1. Informarea călătorilor despre posibilitatea de orientare în stație, despre trenul care îi interesează, precum și despre alte condiții de călătorie se face cu ajutorul indicatoarelor, tablourilor de sosire și de plecare a trenurilor, avizelor scrise, anunțurilor prin stația de amplificare sau verbal. În incinta stațiilor de cale ferată și a agențiilor de voiaj trebuie să fie afișate tablouri cu Mersul trenurilor de călători.

44.2. Informațiile care se transmit prin stația de amplificare trebuie să fie formulate din timp și transmise clar, la momentul potrivit, iar pentru trenurile internaționale, informațiile se vor transmite și în una sau mai multe limbi de circulație internațională.

44.3. Informațiile verbale se transmit de către agenții administratorului/gestionarului de infrastructură feroviară și/sau de operatorii de transport feroviar public de călători, iar în stațiile cu trafic intens și de către salariați anume însărcinați cu informarea călătorilor.

44.4. În stațiile cu trafic intens de călători funcționează birouri de informații, încadrate cu salariați având o pregătire corespunzătoare, care, pe lângă informarea călătorilor, aplică și vize pe legitimațiile de călătorie.

Regulament:

" ARTICOLUL 21

Restituirea contravalorii încasate a transportului neefectuat integral sau parțial

Restituirea contravalorii încasate a transportului neefectuat integral sau parțial se face conform prevederilor Normelor uniforme și reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar. (Norme uniforme călători 45-51)"

Norme uniforme călători 45

Tariful de transport se restituie în totalitate sau parțial, când:

- a) legitimația de călătorie nu a fost utilizată sau a fost utilizată parțial;
- b) datorită lipsei de loc, legitimația a fost utilizată într-o clasă sau un tren de categorie inferioară celei menționate pe legitimație, exceptând cazurile când călătorul solicită de bună voie călătoria într-o clasă sau cu un tren de categorie inferioară.

Norme uniforme călători 46

46.1. Tariful de transport se restituie integral, inclusiv tichetul de rezervare, în cazurile în care trenul pentru care s-a emis legitimația de călătorie nu mai circulă, sau în situații de forță majoră.

46.2. Tarifele de transport se restituie parțial, în cazuri de:

- a) întreruperi de circulație,
 - b) suprimări de trenuri;
 - c) pierderea legăturilor;
 - d) îmbolnăvire în parcurs;
 - e) renunțare la efectuarea călătoriei integrale,
- însă numai pentru porțiunea de traseu neparcursă.

46.3. Pentru situațiile prevăzute la pct. 46.2 lit. d) și e) la calculul tarifelor de restituit se reține tariful de procesare care reprezintă 10% din tariful de transport rămas de restituit.

Norme uniforme călători 47

47.1. Tariful legitimațiilor de călătorie emise de stații sau agenții de voiaj se restituie cu reținerea tarifului de procesare care reprezintă 10% din tariful de transport. Restituirea se face la cererea verbală a călătorului, indiferent de motive, cu condiția de a prezenta legitimația de călătorie la agentul operatorului de transport feroviar public de călători din unitatea emitentă în termen de maximum 1 (una) oră de la plecarea trenului pentru care a fost eliberată. Legitimațiile de călătorie eliberate de agențiile de voiaj se pot prezenta pentru restituire șefului agenției de voiaj respective, în termen de maximum 2 (două) ore de la plecarea trenului.

47.2. Legitimațiile de călătorie emise pentru trenurile care pleacă după ora de închidere a agențiilor de voiaj trebuie prezentate, în termen de 1 (una) oră de la plecarea trenului, agentului operatorului de transport feroviar public de călători din stația cf, pentru a fi vizate ca neutilizare, apoi șefului agenției de voiaj pentru aprobarea restituirii, în prima zi lucrătoare, în termen de 2 (două) ore de la deschiderea agenției.

47.3. Tariful tichetului de rezervare nu se restituie.

Norme uniforme călători 48

48.1. După expirarea acestor termene, restituirea se poate solicita numai pe baza de cerere scrisă, la care se anexează legitimația, vizată sau nu de neutilizare - după caz, precum și un act oficial din care să rezulte că persoana respectivă a fost în imposibilitate de a se prezenta la timp, pentru aplicarea vizei de neutilizare sau pentru solicitarea restituirii, din cauză de boală, accident, a fost reținută de autorități sau din alte asemenea cauze.

48.2. Cererea se prezintă la agentului operatorului de transport feroviar public de călători din unitatea emitentă, respectiv șefului agenției de voiaj pentru legitimațiile de călătorie emise de agențiile de voiaj în termen de 3 (trei) zile de la plecarea trenului pentru care a fost emisă legitimația de călătorie. Cererile prezentate după expirarea acestui termen se rezolvă de către organele ierarhice superioare ale subunităților arătate mai sus, restituirea făcându-se pe cale de ordonanțare, după ce sa stabilit temeinicia motivului cererii de restituire.

48.3. Comisionul încasat de agențiile de voiaj, de regulă, nu se restituie. În anumite cazuri conducerea operatorului de transport feroviar public de călători poate aproba restituirea acestuia.

Norme uniforme călători 49

49.1. Tariful suplimentului de pat/cușetă se restituie în următoarele cazuri:

a) când vagonul de dormit/cușetă pentru care a fost emis suplimentul nu mai circulă pe întreaga distanță;

b) când călătorul s-a îmbolnăvit, a suferit vreun accident sau a fost reținut de autorități;

c) când călătorul renunță la călătorie;

d) când călătorul amână plecarea și cere preschimbarea suplimentului de pat/cușetă pentru altă zi.

49.2. Pentru cazurile prevăzute la pct. 49.1 lit. a) și b) restituirea se face integral, pe baza cererii scrise a călătorului, la care se anexează suplimentul de pat/cușetă și un act oficial din care să rezulte că a fost în unul dintre cazurile enumerate la lit. b).

49.3. Pentru cazurile prevăzute la pct. 49.1 lit. c) și d) tariful suplimentului de pat/cușetă se restituie în următoarele condiții:

a) dacă suplimentul se prezintă cel mai târziu cu o zi înainte de plecarea trenului, tariful suplimentului se restituie cu reținerea tarifului de procesare care reprezintă 10% din tariful suplimentului de pat/cușetă;

b) dacă suplimentul se prezintă mai târziu, cu cel mult o oră înainte de plecarea trenului din stația de formare, se restituie numai 50% din tariful încasat;

c) după expirarea termenului prevăzut la lit. b) tariful suplimentului de pat/cușetă nu se mai restituie.

49.4. Dacă locul plătit nu se ocupă în interval de 1 (una) oră de la plecarea trenului din stația de îndrumare sau din stația din parcurs indicată pe suplimentul de pat/cușetă, locul se consideră liber.

49.5. Cererile de restituire a suplimentelor de pat/cușetă, pentru cazuri neprevăzute mai sus, vor fi rezolvate de către organele ierarhic superioare unităților emitente, numai cu avizul societății comerciale prestatoare de servicii privind vagoanele de dormit, cușetă și restaurant, care urma să efectueze prestația.

Norme uniforme călători 50

50.1. Regulile privind restituirea tarifelor de transport vor fi aduse la cunoștința publicului călător.

50.2. Legitimațiile de călătorie vizate cu valabilitate pentru alt tren decât cel la care acestea au fost emise, respectiv vizate de anticipare, amânare sau întrerupere a călătoriei, care nu se mai utilizează, se vor trata ca și cum ele au fost emise pentru trenul la care au fost făcute valabile prin viza aplicată.

50.3. Restituirea parțială, numai pentru parcursul neefectuat, se face de:

a) stația unde s-a întrerupt călătoria, atunci când călătorul nu dorește înapoierea în stația de plecare;

b) unitatea de unde s-a procurat legitimația de călătorie respectivă, în baza vizei de neutilizare parțială, înscrisă pe legitimația de călătorie de către șeful stației de întrerupere, în cazul în care călătorul dorește înapoierea în stația de plecare.

Calcularea tarifului pentru parcursul nestrăbătut se face scăzându-se din tariful total al călătoriei, tariful pe distanța străbătută, din suma rezultată reținându-se 10% ca tarif de procesare.

50.4. Legitimațiile de călătorie emise pe bază de cecuri sau de alte instrumente de plată se restituie numai prin organele ierarhice superioare unității, pe cale de ordonanțare, în contul agentului economic sau persoanei fizice care le-a cumpărat, numai dacă sunt prevăzute cu viza de neutilizare totală sau parțială aplicată pe legitimațiile respective de șeful stației de plecare sau întrerupere.

Norme uniforme călători 51

În cazul trenurilor care circulau pe rută ocolită, când se reia circulația pe porțiunile de linie care au fost închise accidental, restituirile diferențelor de rută solicitate de călători, pentru legitimațiile de călătorie procurate pe ruta ocolitoare, anticipat redeschiderii traficului pe ruta inițială, se fac astfel:

a) în situația în care călătorul solicită restituirea diferenței de rută înainte de începerea călătoriei, restituirea se va face în baza solicitării verbale a călătorului făcută la unitatea care a emis legitimația de călătorie, tariful de restituit calculându-se ca diferența dintre tariful încasat inițial pe ruta ocolitoare și tariful legitimației de călătorie pe ruta redeschisă, reținându-se legitimația emisă inițial și înmânându-se călătorului o legitimație de călătorie valabilă pe ruta redeschisă. Legitimația reținută se va trata conform prevederilor proprii ale operatorului de transport feroviar public de călători;

b) în situația în care călătorul solicită restituirea diferenței de rută după efectuarea călătoriei pe ruta redeschisă în baza legitimației emise pe rută ocolitoare, restituirea se va face pe baza cererii scrise a călătorului, depusă la agentul operatorului de transport feroviar public de călători desemnat cu această sarcină sau la agenția de voiaj de destinație, la care va anexa legitimația de călătorie în baza căreia a călătorit. Restituirea se efectuează cu respectarea prevederilor de la lit. a) de organele ierarhic superioare unității care a emis legitimația, suma rezultată a fi restituită fiind transmisă cu mandat poștal, cu suportarea de către operatorul de transport feroviar public de călători a cheltuielilor cu spezele poștale.

Regulament:

" ARTICOLUL 23

Daune-interese în caz de deces al călătorului

(1) În cazul decesului călătorului, în condițiile alin. (1) al art. 22, daunele-interese cuprind:

a) cheltuielile rezultate în urma decesului, în special cele pentru transportul cadavrului, pentru înmormântare sau pentru incinerare;

b) dacă decesul nu s-a produs imediat, daunele-interese sunt cele prevăzute la art. 24. (Norme uniforme călători 52)

(2) Dacă, în urma decesului, rămân lipsite de susținător persoane față de care călătorul avea sau are în viitor obligația de întreținere în virtutea legii, aceste persoane au dreptul să primească o indemnizație sau o rentă, după caz, pentru această pierdere.

(3) Acțiunea în daune-interese a persoanelor pe care călătorul le întreține fără a fi obligat prin lege se exercită în condițiile legii."

Norme uniforme călători 52

Dacă accidentul care a cauzat moartea s-a produs din vina administratorului/gestionarului infrastructurii feroviare și/sau operatorului de transport feroviar public de călători, aceștia sunt obligați să întocmească, în baza declarațiilor celui îndreptățit, formularul "Raport de accident". În acest raport se vor înscrie, obligatoriu, elemente care au cauzat decesul, dacă acesta a survenit imediat sau ulterior accidentului.

Regulament:

" ARTICOLUL 25

Repararea altor prejudicii

Operatorul de transport feroviar va plăti daune-interese și pentru alte prejudicii decât cele prevăzute la art. 23 și art. 24, potrivit prevederilor legale referitoare la răspunderea civilă. (Norme uniforme călători 53)"

Norme uniforme călători 53

Orice alt prejudiciu de natura morală sau fizică pe care cel îndreptățit îl solicită în plus se acordă numai în baza unei hotărâri judecătorești.

Regulament:

" ARTICOLUL 26

Forma și limitarea daunelor-interese în caz de deces sau de rănire a călătorului

(1) Daunele-interese prevăzute la alin. (2) al art. 23 trebuie acordate sub formă de sumă globală, în cazul indemnizației. (Norme uniforme călători 54)

(2) Alocarea unei rente în cazul prevăzut la alin. (2) al art. 23 se poate acorda, la cerere, în condițiile legii.

(3) Totalul daunelor-interese care urmează a fi acordate potrivit alin. (1) se stabilește în conformitate cu prevederile legale. În aplicarea prezentului regulament se fixează pentru fiecare călător o limită maximă în lei a echivalentului de 75.000 euro în sumă globală sau sub formă de rentă anuală corespunzătoare acestei sume globale."

Norme uniforme călători 54

Această sumă poate fi acordată, potrivit legislației în vigoare, fie în sumă globală, fie sub forma unei rente, la cererea celui îndreptățit sau din inițiativa celui vinovat.

Regulament:

" ARTICOLUL 74

Transportul mesageriei

(1) Transportul mesageriei pe căile ferate române se face în vagoane speciale, de către societățile comerciale care au în obiectul de activitate transportul mesageriei pe căile ferate române.

(2) Vagoanele speciale pentru transportul mesageriei se atașează la trenurile în circulație ale operatorilor de transport feroviar de marfă sau de călători.

(3) Atașarea vagoanelor la trenurile de călători se face pe bază de contract, încheiat între societatea comercială și operatorul de transport feroviar de călători.

(4) Prin Normele uniforme se vor stabili condițiile minimale de desfășurare a activității de mesagerie, obligațiile operatorilor de mesagerie și ale clienților. (Norme uniforme călători 55)"

Norme uniforme călători 55

55.1. Activitatea de mesagerie poate fi desfășurată de societăți comerciale care sunt autorizate și licențiate de Autoritatea Feroviară Română - AFER.

55.2. Societățile comerciale care desfășoară activitate de mesagerie vor face publice tarifele și condițiile generale de acceptare la transport a mesageriei.

**Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România,
aplicabile operatorilor și beneficiarilor de transport feroviar de marfă din
19.07.2007**

În vigoare de la 23 februarie 2008

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 16bis din 09 ianuarie 2008. Nu există modificări până la 06 august 2014.

REGULAMENT

privind transportul pe căile ferate din România

" ARTICOLUL 4

Tarife de transport

- (1) Stabilirea sau modificarea tarifelor de transport feroviar de călători se face conform reglementărilor legale în vigoare.
- (2) Tarifele de transport feroviar de marfă se formează liber pe piață.
- (3) Tarifele de transport feroviar intră în vigoare după publicare și/sau, în cazul tarifelor de călători, după afișare la casele de bilete și la celelalte puncte unde se vând legitimații de călătorie.
- (4) Prețul prestației de transport se stabilește conform tarifelor operatorilor de transport feroviar în vigoare în momentul încheierii contractului de transport.
- (5) Tarifele de transport feroviar se publică. Tarifele de călători sunt aduse la cunoștință publică prin afișare în locurile unde se vând legitimații de călătorie și pot fi aduse la cunoștință și prin mijloace de informare în masă. Condițiile de publicare se vor stabili prin Normele uniforme. (Norme uniforme marfă 1)
- (6) Operatorii de transport feroviar pot acorda facilități sau reduceri tarifare pe baza prevederilor unor acte normative, numai dacă autoritatea, agentul, respectiv persoana juridică ce a solicitat facilitatea sau reducerea asigură compensările aferente.
- (7) În scopuri comerciale, pe baza unor convenții încheiate între operatorii de transport feroviar și clienți se pot acorda reduceri tarifare sau se pot practica alte tarife decât cele publicate, cu excepția transportului feroviar de călători. Publicarea acestora nu este obligatorie.
- (8) Operatorii de transport feroviar de marfă sunt în drept să perceapă și alte sume, neprevăzute în tarife, ca urmare a unor costuri suplimentare care cad în sarcina clienților. Aceste sume se înscriu distinct pe documentul de transport și trebuie justificate cu acte doveditoare.
- (9) Tarifele, normele și instrucțiunile de serviciu nu pot deroga de la prevederile prezentului regulament.
- (10) Operatorii de transport feroviar de călători sunt în drept să perceapă și alte sume, calculate pe bază de deviz pentru prestații la cererea clientului. Aceste sume se încasează pe bază de factură sau de alte documente financiare în uz."

Norme uniforme marfă 1

1.1. Tarifele de transport și condițiile de aplicare a acestora se publică în Buletinul Comercial CFR și/sau pe site-ul operatorului de transport feroviar de marfă.

1.2. La publicarea tarifelor și a modificărilor la acestea, operatorii de transport feroviar de marfă comunică și data de aplicare a acestora.

Regulament:

" ARTICOLUL 34

Condițiile de acceptare la transport

- (1) Operatorul de transport feroviar poate accepta la transport orice mărfuri al căror transport nu este interzis prin dispoziții legale.
- (2) Mărfurile pentru care sunt stabilite condiții speciale prin dispoziții legale pot fi transportate în condițiile prevăzute de aceste dispoziții. (Norme uniforme marfă 2)
- (3) Mărfurile periculoase sunt admise la transport în condițiile Regulamentului privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID) - Apendice C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF). (Norme uniforme marfă 3 și 4)"

Norme uniforme marfă 2

Pentru mărfurile derulate prin porturi, încărcarea și expediere acestora se vor efectua pe baza acceptelor portuare.

Norme uniforme marfă 3

Pentru transportul mărfurilor periculoase pe căile ferate din România se aplică, pe lângă RID, normele și dispozițiile emise de autoritățile de stat competente.

Norme uniforme marfă 4

În cazul transportului de mărfuri periculoase, expeditorul predă operatorului de transport feroviar de marfă instrucțiuni scrise cu privire la măsurile care trebuie aplicate în cazuri de urgență. Instrucțiunile vor conține informații despre caracteristicile mărfii, procedurile, materiale și echipamente de intervenție și protecție a personalului și a mediului, respectiv de înlăturare a efectelor produse de eventualele accidente.

Regulament:

" ARTICOLUL 36

Predarea la transport, încărcarea și descărcarea mărfurilor

- (1) Prin expediție se înțelege marfa încărcată în mijlocul de transport, cu respectarea prevederilor prezentului regulament, însoțită de scrisoarea de trăsură. Expediție este și vehiculul feroviar care circulă pe roți proprii, însoțit de scrisoare de trăsură.
- (2) Predarea-primirea expedițiilor se va efectua în cadrul programului de lucru al operatorului de transport feroviar, în locul și în condițiile stabilite prin comandă sau prin convenții încheiate între operatorii de transport feroviar și clienți. (Norme uniforme marfă 5)
- (3) Expeditorul răspunde de exactitatea și identitatea mărfurilor ce se expediază în raport cu datele înscrise în actele de livrare și în scrisoarea de trăsură, precum și de integritatea mărfurilor încărcate de el în mijloacele de transport.
- (4) Expeditorul și operatorul de transport feroviar convin cine execută încărcarea și descărcarea mărfii. În lipsa unei convenții, încărcarea și descărcarea revin operatorului de transport feroviar pentru colete, în timp ce pentru vagoane complete și unități de transport intermodal încărcarea îi incumbă expeditorului și descărcarea, destinatarului.
- (5) Cu excepția cazului în care încărcarea se face de către operatorul de transport feroviar, expeditorul mărfii răspunde de toate consecințele unei încărcări defectuoase a mijloacelor de transport și trebuie să repare prejudiciul suferit din această cauză, chiar dacă încărcarea s-a făcut de altă persoană în numele expeditorului. (Norme uniforme marfă 6)
- (6) Încărcarea vagoanelor de marfă, dimensiunile încărcăturii, modul de încărcare și stivuire a încărcăturii, asigurarea încărcăturilor și transporturile excepționale se efectuează conform prevederilor Acordului asupra schimbului și utilizării vagoanelor de marfă între întreprinderile feroviare (RIV) - anexa nr. II "Încărcarea vagoanelor de marfă (prescripții de încărcare)". (Norme Uniforme Marfă 7)
- (7) Transportul mărfurilor perisabile și al vietăților se face în conformitate cu prevederile legilor speciale în vigoare. Condițiile speciale și tehnologia de transport pe calea ferată sunt cele stabilite prin Normele uniforme. (Norme uniforme marfă 8)
- (8) Expedițiile transportate în condiții speciale se pot tarifa după tarife speciale.
- (9) Vagoanele, unitățile de transport intermodal și rechizitele de încărcare care aparțin operatorului de transport feroviar ce se pun la dispoziția expeditorului pentru încărcare trebuie să fie în bună stare, curate și corespunzătoare cu natura mărfii ce urmează a fi încărcată.
- (10) Expeditorul trebuie să verifice dacă mijloacele de transport și rechizitele de încărcare puse la dispoziția sa corespund transportului în bune condiții.
- (11) Dacă expeditorul încarcă mijlocul de transport sau folosește rechizitele de încărcare fără obiecțiuni, operează prezumția că acestea au fost corespunzătoare. Expeditorul răspunde de consecințele utilizării unor mijloace de transport nepotrivite cu felul mărfii și cu modul de prezentare a acesteia, chiar după predarea acestora către operatorul de transport feroviar.
- (12) Operatorul de transport feroviar îi avizează pe expeditori sau destinatari despre punerea la dispoziție a mijloacelor de transport pentru încărcare, respectiv descărcare. Modul și condițiile de avizare se stabilesc de către operatorul de transport feroviar prin reglementări proprii. Operatorul de transport feroviar nu este obligat să obțină de la clienți o confirmare a avizării punerii mijloacelor de transport la dispoziție, cu excepția cazurilor în care a convenit contrariul.
- (13) Mijloacele de transport încărcate trebuie să fie predate de expeditor operatorului de transport feroviar cu ușile, clapele sau gurile de golire închise, părțile mobile și rechizitele montate.
- (14) În cazurile și condițiile prevăzute în Normele uniforme, operatorul de transport feroviar se îngrijește de dezinfectarea, dezinsecția, curățarea și spălarea vagoanelor care aparțin acestuia, pe cheltuiela clientului. (Norme uniforme marfă 9 - 19)

(15) Transbordarea/transvazarea mărfurilor între vagoane de ecartament diferit ori în cazul defectării vagoanelor sau în orice altă împrejurare impusă de condițiile de exploatare se execută de către operatorul de transport feroviar ori agenți autorizați, în baza unei convenții încheiate cu operatorul de transport feroviar. Transbordarea/transvazarea mărfurilor care necesită mijloace sau condiții speciale ori care prezintă un pericol deosebit pentru cei care le manipulează se efectuează, la cererea operatorului de transport feroviar, de către expeditor, destinatar sau de către agenți autorizați.

(16) În cazul în care operațiile de încărcare, descărcare sau transbordare/transvazare a mărfurilor se efectuează de către expeditor, destinatar ori de către agenți autorizați, aceștia răspund pentru degradarea mărfurilor, a mijloacelor de transport, a rechizitelor sau a instalațiilor operatorilor de transport feroviar produsă din culpa lor, precum și pentru pierderea părților mobile datorită nemontării lor după încărcare, descărcare sau transbordare/transvazare."

Norme uniforme marfă 5

5.1. Predarea-primirea expedițiilor de vagoane la și de la clienți se efectuează sub semnătură și ștampilă, prin înscrierea numelui, prenumelui și a funcției participanților la această operațiune, cu un document a cărui formă va fi stabilită de operatorul de transport feroviar de marfă prin reglementările proprii.

5.2. La primirea expedițiilor de mărfuri periculoase pentru transport, operatorul de transport feroviar de marfă efectuează și verificările prevăzute de Fișa UIC nr. 471-3.

Norme uniforme marfă 6

6.1. În cazul producerii unor scurgeri sau scăpări de mărfuri periculoase din vagoane pe timpul transportului, expeditorul trebuie să intervină, în cel mai scurt timp posibil, pentru înlăturarea acestora, cu propria echipă de intervenție specializată, ori cu altă echipă autorizată în acest scop.

6.2. Dacă intervenția nu se poate realiza în timp util datorită distanței mari sau a altor cauze, expeditorul va indica operatorului de transport feroviar de marfă o echipă de intervenție autorizată, aflată cât mai aproape de locul incidentului sau, după caz, va permite efectuarea urgentă a intervenției de o echipă de intervenție autorizată cunoscută de operator. Cheltuielile legate de intervenție vor fi suportate de partea vinovată.

Norme uniforme marfă 7

Mărfurile încărcate în mijloacele de transport închise, sigilate de către expeditor, se iau în primire de către operatorul de transport feroviar de marfă fără a se verifica felul mărfurilor încărcate sau modul de încărcare și de fixare al acestora în vagon. Se verifică numai dacă sigiliile corespund prevederilor legale în vigoare, sunt intacte și aplicate corect.

Norme uniforme marfă 8

8.1. Condițiile speciale de transport pe calea ferată al mărfurilor perisabile și al vietăților sunt prevăzute în:

a) Normele uniforme pentru transportul mărfurilor perisabile, anexa nr. 1 la prezentele norme uniforme;

b) Normele uniforme pentru transportul vietăților, anexa nr. 2 la prezentele norme uniforme;

8.2. Transportul mărfurilor perisabile și al vietăților pe calea ferată se face cu vagoane, construite special pentru transportul acestor mărfuri, în conformitate cu prescripțiile "Acordului asupra schimbului și utilizării vagoanelor de marfă între întreprinderile feroviare" (RIV).

Norme uniforme marfă 9

9.1. Dezinfectarea vagoanelor este obligatorie după efectuarea transporturilor de mărfuri care, prin natura lor, pot infecta vagonul. Dezinfectarea acestor vagoane se execută în unități specializate.

9.2. Dezinfectarea vagoanelor operatorului de transport feroviar de marfă se face, după descărcare, cu perceperea de la expeditor sau destinatar, în funcție de înțelegerile cu aceștia, a tarifului de dezinfectare și a tarifului de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinfectare. În lipsa unor înțelegeri în acest sens între operatorul de transport feroviar de marfă, expeditor și destinatar, tariful de dezinfectare și tariful de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinfectare se percep de la destinatar.

Norme uniforme marfă 10

Lista mărfurilor care, prin natura lor, pot infecta sau infesta vagonul se stabilește de Agenția de Sănătate Publică din cadrul Ministerului Transporturilor, de comun acord cu organele sanitare și veterinare. Lista este prezentată în anexa nr. 3 la prezentele norme uniforme.

Norme uniforme marfă 11

Dezinsecția și curățarea vagoanelor sunt obligatorii după efectuarea transporturilor de produse agricole vegetale și derivatele lor, infestate de insecte.

Norme uniforme marfă 12

9.1. În cazul în care, în buletinul de analiză și în scrisoarea de trăsură s-a specificat că produsele agricole care urmează să fie transportate nu sunt infestate, iar în stația de destinație, după descărcare, se constată că vagonul este infestat, atunci este obligatorie dezinsecția.

9.2. Dezinsecția vagoanelor operatorului de transport feroviar de marfă se face, după descărcare, cu perceperea de la expeditor sau destinatar, în funcție de înțelegerile dintre aceștia, a tarifului de dezinsecție și a tarifului de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinsecție. În lipsa unor înțelegeri în acest sens între operatorul de transport feroviar de marfă, expeditor și destinatar, tariful de dezinsecție și tariful de transport al vagonului gol de la stația de descărcare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru dezinsecție se percep de la destinatar.

Norme uniforme marfă 13

Spălarea prealabilă a vagoanelor-cisternă aparținând operatorului de transport feroviar de marfă este necesară în următoarele cazuri:

a) în cazul în care vagonul-cisternă este destinat pentru încărcarea unui alt produs decât cel pentru care este afectat vagonul și este impropriu pentru transportul produsului cu care urmează să fie încărcat;

b) în cazul în care vagonul-cisternă, destinat unui anumit produs, urmează să se încarce cu un produs pentru care este admisă încărcarea în acest vagon, însă conține reziduuri sau impurități, care îl fac impropriu pentru transportul produsului cu care urmează să fie încărcat.

Norme uniforme marfă 14

Spălarea vagoanelor-cisternă ale operatorului de transport feroviar de marfă pentru încărcare, la cererea beneficiarilor, se execută prin grija operatorului de transport feroviar de marfă, în limita posibilităților, cu perceperea tarifului de spălare și a tarifului de transport al vagonului gol de la stația de dirijare până la stația care deservește cea mai apropiată unitate specializată pentru spălare și de la această din urmă stație până la stația în care urmează să fie încărcat vagonul. Spălarea se face în cazul în care operatorul de transport feroviar de marfă nu dispune de vagoane-cisternă apte pentru transportul unui anumit produs, iar vagoanele disponibile necesită spălarea conform Normelor Uniforme Marfă 13.

Norme uniforme marfă 15

15.1. Dacă, din lipsă de vagoane-cisternă ale operatorului de transport feroviar de marfă, apte pentru transportul unui anumit produs, acestea se spală de beneficiari pentru a face vagonul apt pentru încărcarea produsului respectiv, tarifele de spălare prevăzute în tariful operatorului de transport feroviar de marfă nu se percep.

15.2. Pentru perioada de la punerea la dispoziția clientului a vagoanelor-cisternă pentru spălare și până la terminarea acestei operații, operatorul de transport feroviar de marfă poate percepe tariful de utilizare a vagonului, în conformitate cu reglementările proprii.

Norme uniforme marfă 16

16.1. În cazul în care vagoanele acoperite, descoperite sau vagoanele-cisternă, aparținând operatorului de transport feroviar de marfă sau unui operator de transport feroviar străin, sunt utilizate pentru transportul mărfurilor care murdăresc vagoanele, făcându-le improprie pentru transportul altor mărfuri sau pentru transportul mărfurilor pentru care ele au fost destinate inițial, fără o spălare prealabilă, se percepe, din oficiu, tariful de spălare și tariful de transport al vagonului de la stația de descărcare și până la stația de spălare.

16.2. Lista mărfurilor care murdăresc vagoanele, făcându-le improprie pentru transportul altor mărfuri fără o spălare prealabilă se stabilește de Agenția de Sănătate Publică din cadrul Ministerului Transporturilor, de comun acord cu organele sanitare și veterinare. Lista este prezentată în Anexa nr. 4 la prezentele norme uniforme.

Norme uniforme marfă 17

17.1. În cazul vagoanelor-cisternă la care, după descărcare, se constată reziduuri de marfă, acestea vor fi permise de operatorul de transport feroviar de marfă, numai cu plata de către destinatar a tarifului de spălare și a tarifului de transport de la stația de descărcare, până la cea mai apropiată stație de spălare.

17.2. Totuși, vagoanele se pot pune la dispoziție pentru încărcare, dacă un alt client din aceeași stație acceptă, prin mențiune scrisă pe documentul de predare-primire, să curețe sau să spele vagoanele, făcându-le apte pentru încărcare. Pentru perioada de staționare a vagonului în vederea curățirii sau spălării, operatorul de transport feroviar de marfă poate percepe tariful de utilizare de la destinatarul care nu le-a curățat sau spălat, în conformitate cu reglementările proprii.

Norme uniforme marfă 18

Tariful pentru parcursul efectuat între stația de descărcare și stația de spălare, dezinfectare sau dezinsecție, respectiv între stația de spălare, dezinfectare sau dezinsecție și stația de încărcare, se

calculează pentru distanța kilometrică până la cea mai apropiată stație de spălare, dezinsecție sau dezinfectare, indiferent de stația unde s-a spălat, dezinsectat sau dezinfectat efectiv vagonul respectiv.

Norme uniforme marfă 19

Proprietarii mijloacelor de transport, alții decât operatorii de transport feroviar de marfă, se îngrijesc, pe cheltuiala lor, de curățarea, spălarea, dezinfectarea sau dezinsectizarea vagoanelor proprii, după descărcarea acestora de mărfurile prevăzute în anexele nr. 3 și 4 la prezentele norme uniforme, precum și în celelalte condiții prevăzute la Normele Uniforme Marfă 9 - 18 astfel încât acestea să fie apte pentru încărcare, în conformitate cu normele stabilite de organele abilitate.

Regulament:

" ARTICOLUL 38

Scrisoarea de trăsură

- (1) Pentru expedițiile de vagoane, unități de transport intermodal și coletărie, documentul de transport este scrisoarea de trăsură.
 - (2) Modelele scrisorii de trăsură și modul de completare a acestora se stabilesc prin Normele uniforme. (Norme uniforme marfă 20 - 22)
 - (3) Scrisoarea de trăsură trebuie să cuprindă următoarele mențiuni obligatorii:
 - a) data întocmirii;
 - b) numele și adresa expeditorului; ca expeditor trebuie să fie înscrisă o singură persoană fizică sau juridică;
 - c) denumirea stațiilor de expediție și destinație, conform nomenclatorului stațiilor de cale ferată;
 - d) numele și adresa destinatarului; se admite numele unei singure persoane fizice sau juridice;
 - e) numărul și seria sigiliilor aplicate;
 - f) denumirea mărfii și a modului de ambalare, iar pentru mărfurile periculoase, denumirea prevăzută de RID - Apendice C la COTIF;
 - g) enumerarea detaliată a anexelor la scrisoarea de trăsură, necesare formalităților administrative în parcurs;
 - h) numărul mijlocului de transport și, după caz, și al unității de transport intermodal;
 - i) masa brută a mărfii și alte elemente de calcul care să permită determinarea cantității de marfă a expediției exprimată sub alte forme;
 - j) mențiunea privind modul de plată;
 - k) indicația că transportul este supus, în pofida oricărei clauze contrarii, prezentului regulament;
 - l) numele și adresa operatorului de transport feroviar care a încheiat contractul de transport.
 - (4) Nu este permisă utilizarea altui document de transport decât scrisoarea de trăsură.
 - (5) Pentru fiecare expediție trebuie întocmită o singură scrisoare de trăsură. Dacă nu există o convenție contrară între expeditor și operatorul de transport feroviar, una și aceeași scrisoare de trăsură se referă numai la încărcătura unui singur vagon, a unei unități de transport intermodal sau a unei expediții de coletărie.
 - (6) Totuși, cu o singură scrisoare de trăsură pot fi predate la transport:
 - a) obiecte indivizibile și de dimensiuni excepționale, a căror încărcare necesită mai mult de un vagon;
 - b) mărfuri încărcate în mai multe vagoane, dacă dispozițiile speciale ale traficului și ale tarifelor permit aceasta pentru întregul parcurs. În acest caz grupul de vagoane constituie o expediție distinctă. Dispozițiile ulterioare date de expeditor nu trebuie să aibă ca efect despărțirea vagoanelor predate la transport cu o singură scrisoare de trăsură.
 - (7) Nu pot fi predate la transport cu o singură scrisoare de trăsură:
 - a) mărfurile care, datorită naturii lor, nu pot fi încărcate în comun cu alte mărfuri în același vagon;
 - b) mărfurile admise la transport în anumite condiții, când încărcarea lor în comun cu alte mărfuri este interzisă prin RID - Apendice C la COTIF;
 - c) mărfurile a căror încărcare în comun ar contraveni normelor legale în vigoare;
 - d) mărfurile a căror încărcare este efectuată de operatorul de transport feroviar cu cele a căror încărcare este în sarcina expeditorului.
 - (8) Pentru expedițiile care circulă de pe linii cu ecartament normal pe linii cu ecartament îngust și invers, numărul scrisorilor de trăsură este cel determinat de numărul vagoanelor de ecartament normal.
 - (9) Modul de lucru și răspunerile în cazul utilizării scrisorii de trăsură electronice se stabilesc prin Normele uniforme. (Norme uniforme marfă 23 - 26)"
- Norme uniforme marfă 20

20.1. Tipărirea sau completarea scrisorii de trăsură pentru traficul local, precum și a anexelor la acestea se face în limba română.

20.2. În traficul internațional tipărirea și completarea scrisorii de trăsură se face în conformitate cu prevederile organizațiilor internaționale feroviare competente.

Norme uniforme marfă 21

Normele uniforme pentru completarea scrisorii de trăsură pentru traficul intern sunt prezentate în anexa nr. 5 la prezentele norme uniforme.

Norme uniforme marfă 22

Cu o singură scrisoare de trăsură pot fi admise la transport:

- a) expediții formate din mai multe vagoane încărcate cu aceeași marfă, în următoarele cazuri:
 - transportul mărfurilor indivizibile;
 - transportul mărfurilor care necesită vagoane de siguranță;
 - transportul mărfurilor în traficul cu transbordare, în cazul expedițiilor care se încarcă în mai multe vagoane, care urmează a fi transbordate într-un singur vagon de alt ecartament;
 - trenurile de marfă special comandate, trenurile-navetă și marșrutizate, precum și grupurile de vagoane, dacă toate vagoanele din compunerea acestora au același expeditor, același destinatar, aceeași stație de expediție și aceeași stație de destinație;
- b) expediții cu mărfuri diferite, încărcate în același mijloc de transport, dacă la acest mod de transport nu se opun dispozițiile legale sau nu se creează dificultăți pentru exploatare;
- c) expediții cu mărfuri încărcate în vagoane care au același regim - particulare sau ale unui singur operator de transport feroviar de marfă;
- d) expediții de vagoane care îndeplinesc aceleași condiții tarifare.

Norme uniforme marfă 23

Scrisoarea de trăsură poate fi întocmită sub formă de înregistrare electronică de date, care pot fi transformate în semne de scriere lizibile - scrisoare de trăsură electronică. Procedeele utilizate pentru înregistrarea și prelucrarea electronică a datelor trebuie să fie echivalente din punct de vedere funcțional cu acelea utilizate în cazul unei scrisori de trăsură pe hârtie, în special în ceea ce privește forța probatorie a scrisorii de trăsură reprezentată de aceste date.

Norme uniforme marfă 24

Operatorul de transport feroviar de marfă și clientul convin asupra condițiilor și procedeelelor privind introducerea, prelucrarea, accesul și schimbul reciproc de date din scrisoarea de trăsură electronică.

Norme uniforme marfă 25

Pentru depășirea dificultăților care survin cu ocazia punerii în exploatare a unui sistem de gestiune a scrisorilor de trăsură electronice, se poate introduce un sistem mixt. Acesta constă în utilizarea simultană atât a scrisorilor de trăsură tipizate, pe hârtie, cât și a scrisorilor de trăsură electronice și a documentelor tipărite la imprimantă asociate acestora, pentru aceeași expediție. Ele au aceeași forță probatorie. În caz de contradicție, datele cele mai vechi primează asupra celor mai noi.

Norme uniforme marfă 26

În caz de necesitate, scrisoarea de trăsură electronică poate fi tipărită, la imprimantă, pe suport din hârtie. Documentele de imprimantă corespund modelului scrisorii de trăsură din hârtie, sub rezerva următoarelor derogări:

- a) culoare de imprimare: conform modelului sau neagră,
 - b) conținut: toate datele conținute în scrisoarea de trăsură electronică în momentul editării documentului de imprimantă și pentru care cel care are dreptul la un document de imprimantă beneficiază de un drept de citire, precum și următoarele indicații:
 - Mențiunea "Document de imprimantă a scrisorii de trăsură electronice, care are aceeași valoare probatorie ca și scrisoarea de trăsură pe suport din hârtie" - AAAA-LL-ZZ (data imprimării) - tipărită de ... (operatorul de transport feroviar de marfă),
 - Mențiunea "Copie", atunci când trebuie să fie editat un document de imprimantă suplimentar, în caz de pierdere sau de deteriorare a documentului de imprimantă original.
 - denumirea documentului de imprimantă.
 - c) format și prezentare: derogare de la model, cât mai puțin posibil. Se poate renunța la imprimarea cifrelor de poziție în interiorul anumitor căsuțe.
 - d) hârtia: adaptată la imprimanta utilizată.
 - e) imprimarea datelor pe verso: se va utiliza o foaie suplimentară.
- Regulament:

" ARTICOLUL 39

Răspunderea pentru mențiunile din scrisoarea de trăsură

(1) Expeditorul răspunde pentru toate cheltuielile și pagubele suportate de operatorul de transport feroviar pentru următoarele cauze:

a) înscrierea de către expeditor în scrisoarea de trăsură a unor mențiuni incorecte, inexacte, incomplete sau înscrise în altă parte decât în locul rezervat fiecăreia dintre ele;

b) omiterea de către expeditor a unor mențiuni prevăzute de RID - Apendice C la COTIF. (Norme uniforme marfă 27)

(2) Pentru expedițiile încărcate de expeditor, mențiunile din scrisoarea de trăsură referitoare la masa mărfii sau la numărul coletelor nu fac dovada împotriva operatorului de transport feroviar decât în condițiile prezentului regulament. (Norme uniforme marfă 28)"

Norme uniforme marfă 27

Declararea mărfurilor periculoase în scrisoarea de trăsură trebuie făcută conform prevederilor capitolului 5.4 RID.

Norme uniforme marfă 28

Mențiunile expeditorului din scrisoarea de trăsură cu privire la masa mărfii și numărul de colete fac dovada împotriva operatorului de transport feroviar de marfă numai dacă acesta a verificat efectiv masa mărfii și numărul coletelor, iar rezultatul acestor verificări a fost consemnat în scrisoarea de trăsură.

Regulament:

" ARTICOLUL 40

Plata prestației de transport

(1) Tarifele de transport, tarifele accesorii, tarifele vamale, tarifele suplimentare și alte tarife survenite din momentul încheierii contractului de transport pentru prestația de transport sunt plătite de către expeditor, dacă nu există o convenție contrară între expeditor și operatorul de transport feroviar.

(Norme uniforme marfă 29)

(2) Atunci când pe baza unei convenții între expeditor și operatorul de transport feroviar tarifele sunt puse în sarcina destinatarului și când destinatarul nu a ridicat scrisoarea de trăsură și nici nu a modificat contractul de transport, expeditorul rămâne obligat la plata tarifelor.

(3) Dacă prețul de transport nu poate fi stabilit exact în momentul predării mărfii la transport, operatorul de transport feroviar are dreptul să pretindă drept garanție depunerea unei sume reprezentând aproximativ aceste cheltuieli. Decontarea cu expeditorul se face după eliberarea expediției în stația de destinație.

(4) Plata către operatorul de transport feroviar se face, după caz:

a) cu ocazia încheierii contractului de transport;

b) la eliberarea expediției;

c) periodic, prin facturare, atunci când există o convenție în acest sens.

(5) În cazul întârzierii plății prestației de transport, operatorul de transport feroviar este în drept:

a) să perceapă majorări de întârziere, conform tarifelor proprii sau convențiilor încheiate;

b) să refuze transporturile.

(6) Expeditorul sau destinatarul este obligat să plătească operatorului de transport feroviar sumele plătite de acesta din culpa expeditorului sau destinatarului, reprezentând amenzi aplicate de autoritatea vamală sau de alte autorități administrative."

Norme uniforme marfă 29

Tarifele accesorii înregistrate în stația de expediție se încasează de la expeditor, iar cele înregistrate în stațiile din parcurs și în stația de destinație, de la destinatar.

Regulament:

" ARTICOLUL 41

Declararea interesului la eliberare

Expeditorul și operatorul de transport feroviar pot conveni ca expedițiile să facă obiectul unei declarații a interesului la eliberare, înscrisă în scrisoarea de trăsură de către expeditor, pentru aceasta percepându-se tarif. Condițiile de declarare a interesului la eliberare se stabilesc în Normele uniforme.

(Norme uniforme marfă 30 și 31)"

Norme uniforme marfă 30

Operatorul de transport feroviar de marfă poate introduce restricții privind declararea interesului la eliberare, prin tarif.

Norme uniforme marfă 31

Tariful pentru declararea interesului la eliberare se încasează la expediție, pentru întregul parcurs.

Regulament:

" ARTICOLUL 42

Ramburse și deburse

- (1) Expeditorul poate încărca expediția sa cu un ramburs până la o valoare egală cu valoarea mărfii.
- (2) Valoarea rambursului trebuie pusă la dispoziție expeditorului în termen de 30 de zile de la achitarea lui de către destinatar.
- (3) Dacă marfa a fost eliberată destinatarului fără să se fi încasat în prealabil rambursul, operatorul de transport feroviar este obligat să plătească expeditorului valoarea pagubei până la maximum suma rambursului, păstrându-și dreptul de acțiune contra destinatarului.
- (4) Debursele se efectuează pentru executarea unor operațiuni legate de marfa transportată.
- (5) Transporturile încărcate cu ramburse și deburse sunt supuse perceperii unor tarife.
- (6) Rambursele și debursele se admit în conformitate cu prevederile Normelor uniforme. (Norme uniforme marfă 32)"

Norme uniforme marfă 32

Operatorul de transport feroviar de marfă poate introduce restricții în aplicarea ramburselor și deburselor, prin tarif.

Regulament:

" ARTICOLUL 43

Starea, ambalarea și marcarea mărfii

- (1) Când natura mărfii, conform reglementărilor în vigoare, cere ca aceasta să fie ambalată, expeditorul trebuie să o protejeze astfel încât să fie ferită de pierderea totală sau parțială, precum și de avarii în timpul transportului și să nu poată pricinui pagube persoanelor, mediului, instalațiilor căii ferate ori celorlalte mărfuri. Expeditorul trebuie să folosească ambalajele care corespund standardelor ori altor norme tehnice sau legale în vigoare.
- (2) Când marfa prezentată la transport sau ambalajul acesteia prezintă semne vizibile de deteriorare sau degradare, operatorul de transport feroviar poate pretinde expeditorului să ia asupra sa răspunderea, făcând mențiuni în acest sens în scrisoarea de trăsură.
- (3) Ambalajul se consideră suficient în cazul în care se apreciază că acesta protejează marfa, de la predarea ei la transport până la eliberarea ei destinatarului, de riscurile inerente la transport și de consecințele acestora.
- (4) Dacă, ținând seama de dispozițiile alineatelor precedente, se apreciază că ambalarea este necesară, operatorul de transport feroviar poate să refuze expediția chiar și atunci când expeditorul recunoaște, sub semnătură în scrisoarea de trăsură, lipsa, insuficiența sau defectuositatea ambalajului.
- (5) Expeditorul este răspunzător de consecințele lipsei, insuficienței sau defectuosității ambalajului, conform mențiunilor din scrisoarea de trăsură, inclusiv de viciile ascunse ale ambalajului. Expeditorul este obligat să repare paguba suferită de operatorul de transport feroviar din această cauză.
- (6) Mărfurile care prin natura lor nu au nevoie de ambalaj se primesc la transport neambalate. Operatorul de transport feroviar poate să pretindă ca aceste mărfuri neambalate să fie prezentate la transport în unități de manipulare mai mari, respectiv legături, pachete, palete, containere, o anumită masă pe colet și alte modalități care facilitează operațiile de manipulare.
- (7) La expedițiile de vagoane complet acoperite sau de unități de transport intermodal, expeditorul trebuie să introducă în interiorul acestora datele de identificare a expediției, care să corespundă cu cele din scrisoarea de trăsură.
- (8) La expedițiile de coletărie, expeditorul este obligat să aplice pe fiecare colet etichete de identificare sau inscripții exterioare distincte, care nu se pot șterge, fixate rezistent, care să nu permită confuzii și să corespundă datelor din scrisoarea de trăsură. Fiecare colet va avea înscris cât mai vizibil un număr de ordine, masa netă și brută.
- (9) La expedițiile de vagoane sau unități de transport intermodal, expeditorul este obligat să aplice pe ambele părți ale acestora, în locurile special stabilite, etichete care să permită identificarea transportului. Operatorul de transport feroviar poate pretinde folosirea unor etichete tipizate, conform Normelor uniforme. (Norme uniforme marfă 33)
- (10) Dacă la transportul unor mărfuri sunt necesare măsuri speciale de manipulare, depozitare și precauție, în funcție de natura lor, expeditorul trebuie să aplice etichete sugestive care să indice modul de manipulare și depozitare a mărfurilor. Operatorul de transport feroviar poate pretinde folosirea unor etichete tipizate.
- (11) Coletele, paletele, unitățile de transport intermodal și vagoanele cu etichete sau inscripții vechi neîndepărtate nu se primesc la transport.

(12) Mărfurile ce se transportă în vrac în vagoane descoperite trebuie astfel însemnate sau marcate de expeditor încât sustragerea din conținut să nu fie posibilă fără urme vizibile. (Norme uniforme marfă 34)

(13) Expeditorul este obligat să se conformeze prescripțiilor vamale sau ale altor autorități administrative privitoare la ambalaj și la acoperirea cu prelate a mărfurilor."

Norme uniforme marfă 33

Etichetele care se aplică expedițiilor de mărfuri prezentate la transport sunt prezentate în anexa nr. 6 la prezentele norme uniforme. Operatorul de transport feroviar de marfă poate pune la dispoziție, la cerere, contra cost, etichete tipizate.

Norme uniforme marfă 34

Mărfurile transportate în vrac în vagoane descoperite se marchează cu dungi de vopsea sau cu var, șipci, sârmă ori în alt mod asemănător.

Regulament:

" ARTICOLUL 47

Tarife suplimentare

(1) Operatorul de transport feroviar poate percepe tarife suplimentare pentru diverse acțiuni sau inacțiuni ale expeditorului ori destinatarului, după caz, cum ar fi: (Norme uniforme marfă 35)

- a) declararea incorectă, inexactă sau incompletă a mărfurilor acceptate la transport;
- b) depășirea limitei de încărcare, când mijlocul de transport a fost încărcat de expeditor;
- c) necurățarea mijloacelor de transport după descărcare sau nemontarea părților mobile ale acestora la locul lor ori neînălțurarea etichetelor și sigiliilor;
- d) falsa declarare a masei mărfurilor; (Norme uniforme marfă 36)
- e) alte cauze prevăzute în tariful operatorului de transport feroviar.

(2) Nu se percep tarife suplimentare în cazul în care supraîncărcarea a intervenit în parcurs din cauza influențelor atmosferice, dacă se dovedește că încărcătura nu depășea limita de încărcare în momentul predării la transport."

Norme uniforme marfă 35

Modul de calcul al tarifului suplimentar este indicat în tarifele operatorului de transport feroviar de marfă.

Norme uniforme marfă 36

Se consideră falsă declarare a masei mărfii atunci când, în urma verificării, se constată o masă a mărfii în plus sau în minus mai mare de 2% față de masa mărfii declarate de către expeditor.

Regulament:

" ARTICOLUL 50

Termenul de executare a contractului de transport

(1) Expeditorul și operatorul de transport feroviar convin asupra termenului de executare a contractului de transport. În lipsa unei convenții se aplică prevederile de mai jos. Termenul de executare a contractului de transport începe să curgă de la ora 00,00 a zilei următoare celei de primire a mărfii la transport și însumează:

- a) termenul de expediție, care este de 24 de ore;
- b) termenul de transport pentru fiecare fracțiune indivizibilă de 400 km, care este de 48 de ore;
- c) termenul suplimentar de 24 de ore care se aplică, o singură dată, pentru trecerea de pe liniile principale pe liniile secundare sau înguste și invers; liniile principale se publică de către operatorul de transport feroviar;

d) alte termene suplimentare, stabilite prin Normele uniforme. (Norme uniforme marfă 37)

(2) Distanțele se raportează la itinerarul convenit, iar în lipsa acestuia, la itinerarul cel mai scurt posibil.

(3) Termenul de executare a contractului de transport se prelungește, cu excepția cazurilor imputabile operatorului de transport feroviar, cu durata staționării necesare pentru:

- a) verificarea expediției;
- b) îndeplinirea formalităților cerute de organele vamale sau de alte autorități administrative;
- c) modificarea contractului de transport;
- d) tratamente speciale ce trebuie acordate mărfii;
- e) transbordarea sau refacerea unei încărcături efectuate defectuos de către expeditor;
- f) continuarea transportului pe mare, pe căi navigabile interioare sau cu mijloace rutiere, dacă nu există legătură feroviară;
- g) pentru alte cazuri prevăzute în Normele uniforme; (Norme uniforme marfă 38)

h) orice întrerupere a traficului care împiedică în mod temporar începerea sau continuarea transportului, cum ar fi: calamități naturale, evenimente de cale ferată, incendii, greve și alte situații excepționale. Cauza și durata acestor prelungiri trebuie să fie menționate de operatorul de transport feroviar în scrisoarea de trăsură. Dacă este cazul, ele pot fi dovedite și prin alte mijloace.

(4) Termenul de executare a contractului de transport se suspendă sâmbăta, duminica și în zilele de sărbători legale, atunci când operatorul de transport feroviar nu lucrează în aceste zile, dacă acest fapt a fost făcut public și dacă nu a fost prevăzut altfel în contractul de transport.

(5) Când termenul de executare a contractului de transport ia sfârșit după ora de terminare a programului de lucru al operatorului de transport feroviar din stația de destinație, expirarea acestui termen se amână până la trecerea a două ore de la ora când se reîncepe programul de lucru și dacă nu a fost prevăzut altfel în contractul de transport.

(6) În cadrul termenului de executare a contractului de transport, expediția trebuie să sosească în stația de destinație și să fie avizată destinatarului. Pentru expedițiile care nu pot ajunge în stația de destinație, deoarece liniile de descărcare ale destinatarului sunt inaccesibile din culpa sa, termenul de executare a contractului de transport se încheie odată cu avizarea destinatarului asupra opririi din această cauză a transportului în parcurs. În acest caz mijloacele de transport stau la dispoziția clienților în condițiile art. 51. Durata staționării trebuie să fie menționată de operatorul de transport feroviar în scrisoarea de trăsură. Dacă este cazul, aceasta poate fi dovedită prin alte mijloace.

(7) Pentru expedițiile de coletărie, mărfuri perisabile și vietăți, precum și pentru alte tipuri de expediții, prin Normele uniforme se pot stabili și alte termene de executare a contractului de transport. (Norme uniforme marfă 39 și 40)"

Norme uniforme marfă 37

Termenul suplimentar de transport, se stabilește de către operatorul de transport feroviar de marfă prin reglementările proprii și se acordă o singură dată pentru o expediție, pentru:

a) expedițiile care sunt transportate pe:

- linii al căror ecartament este diferit,

- mare sau căi navigabile interioare - expediții care sunt transportate pe rute care necesită utilizarea liniilor de feribot, etc.;

- o șosea, dacă nu există legătură feroviară - expediții care sunt transportate pe rute care necesită utilizarea drumurilor rutiere, etc.;

b) circumstanțe extraordinare de natură să determine o dezvoltare anormală a traficului sau dificultăți anormale pentru exploatare;

c) expediții încadrate ca transporturi excepționale, care circulă în condiții speciale;

d) expediții care circulă pe alte linii secundare sau înguste, publicate de operatorul de transport feroviar de marfă în tarife.

Norme uniforme marfă 38

Termenul de executare a contractului de transport se prelungește, întotdeauna, cu durata staționărilor intervenite din cauze care nu pot fi imputabile operatorului de transport feroviar de marfă.

Norme uniforme marfă 39

Termenul de executare a contractului de transport pentru expediții de vagoane cu mărfuri perisabile și vietăți însumează:

a) termenul de expediere, care este 4 ore;

b) termenul de transport, pentru fiecare fracțiune indivizibilă de 300 km, care este 24 ore;

c) termenul suplimentar, care este 10 ore.

Totuși, operatorul de transport feroviar de marfă și clientul pot conveni și alte termene decât cele prevăzute la lit. a), b), și c) de mai sus.

Norme uniforme marfă 40

Termenul contractului de transport pentru expediții de coletărie, dacă nu se convine altfel între operatorul de transport feroviar de marfă și client, este cel prevăzut pentru expediții de vagoane complete prevăzut la art. 50 din Regulamentul de Transport și Normele uniforme marfă 37.

Regulament:

" ARTICOLUL 52

Eliberarea expediției

(1) Prin eliberarea expediției la destinație se înțelege îndeplinirea cumulativă a următoarelor:

a) predarea mărfii încărcate în mijlocul de transport, cu respectarea prevederilor prezentului regulament, sau a vehiculului feroviar care circulă pe roți proprii;

b) plata creanțelor ce decurg din contractul de transport;

c) remiterea scrisorii de trăsură destinatarului.

(2) Eliberarea expediției la destinație se face pe baza semnăturii de primire a destinatarului.

- (3) Sunt asimilate eliberării expediției la destinație, când sunt efectuate conform normelor legale:
- a) predarea mărfii către autoritățile vamale sau fiscale, în antrepozitele lor, când acestea nu se găsesc sub paza operatorului de transport feroviar;
 - b) antrepozitarea la operatorul de transport feroviar a mărfii sau depozitarea sa la expediționari, comisionari ori într-un antrepozit public.
- (4) Prin convenții operatorul de transport feroviar stabilește împreună cu destinatarul locul și condițiile de predare-primire a expediției.
- (5) După sosirea în stația de destinație, destinatarul poate cere operatorului de transport feroviar să-i remită scrisoarea de trăsură și să îi elibereze expediția. Dacă este constatată pierderea mărfii sau dacă marfa nu a sosit la expirarea termenului de executare a contractului de transport, destinatarul poate să își valorifice în nume propriu, față de operatorul de transport feroviar, drepturile care derivă din prevederile contractului de transport.
- (6) Destinatarul trebuie să descarce complet mijloacele de transport, să le curețe de orice resturi care provin de la marfa descărcată, să îndepărteze sigiliile și etichetele vechi, să închidă ușile și clapele, să monteze părțile mobile ale vagoanelor înainte de a le preda operatorului de transport feroviar. Operatorul de transport feroviar poate face aceste operații pe cheltuiala destinatarului.
- (7) Dacă o parte din mărfurile menționate în scrisoarea de trăsură lipsește sau sunt mărfurile avariate la eliberare, totalul sumelor care rezultă din scrisoarea de trăsură trebuie să fie plătit. Destinatarul are dreptul de a reclama restituirea tarifelor pentru mărfurile nelivrate.
- (8) Operatorul de transport feroviar are asupra mărfurilor transportate drepturile unui creditor gajist pentru totalitatea creanțelor ce i se cuvin din executarea transportului respectiv, precum și pentru creanțe provenite din transporturi anterioare. Aceste drepturi subzistă atât timp cât marfa se găsește în posesia operatorului de transport feroviar sau a unei terțe persoane care o deține în numele său. (Norme uniforme marfă 41)"

Norme uniforme marfă 41

Mărfurile care nu au putut fi eliberate destinatarului în termen de 120 de ore, calculate de la ora sosirii în stația de destinație sunt considerate a fi în mărfuri în suferință. Modul de tratare a mărfurilor în suferință este stabilit prin reglementările proprii ale operatorului de transport feroviar de marfă.

" ARTICOLUL 55

Modificarea contractului de transport de către expeditor

- (1) Expeditorul poate să modifice contractul de transport prin dispoziții ulterioare, indicând:
- a) retragerea mărfii la stația de expediere;
 - b) oprirea mărfii în parcurs;
 - c) amânarea eliberării mărfii;
 - d) eliberarea mărfii unei alte persoane decât destinatarului înscris în scrisoarea de trăsură;
 - e) eliberarea mărfii la o altă stație decât stația de destinație înscrisă în scrisoarea de trăsură;
 - f) înapoierea mărfii la stația de expediere.
- (2) Operatorul de transport feroviar poate extinde dreptul expeditorului privind modificarea contractului de transport cu următoarele:
- a) stabilirea unui ramburs;
 - b) majorarea, micșorarea sau anularea unui ramburs;
 - c) preluarea în sarcina sa a tarifelor unei expediții nefrancate sau majorarea celor luate în sarcina sa.
- (3) În nici un caz dispozițiile expeditorului nu trebuie să aibă ca efect divizarea expediției.
- (4) Aceste dispoziții trebuie să fie date printr-o declarație în forma prevăzută de Normele uniforme. Mențiunile din declarație trebuie efectuate și semnate de expeditor pe duplicatul scrisorii de trăsură ce trebuie prezentat operatorului de transport feroviar. Orice dispoziție dată într-o altă formă decât cea prevăzută este nulă. (Norme uniforme marfă 42)
- (5) Când operatorul de transport feroviar dă curs dispozițiilor expeditorului fără să ceară prezentarea duplicatului, este răspunzător față de client pentru paguba care ar rezulta din această cauză. Eventuala despăgubire nu trebuie să depășească despăgubirea prevăzută în caz de pierdere a mărfii.
- (6) Dreptul expeditorului de a modifica contractul de transport, chiar dacă este în posesia duplicatului scrisorii de trăsură, se stinge în cazul în care expediția a fost eliberată destinatarului sau destinatarul și-a valorificat drepturile prevăzute la alin. (7) al art. 52."

Norme uniforme marfă 42

Modelul declarației întocmite și depuse de expeditor pentru modificarea contractului de transport este prezentat în anexa nr. 7 la prezentele norme uniforme.

Regulament:

" ARTICOLUL 56

Modificarea contractului de transport de către destinatar

(1) Când expeditorul nu a luat în sarcina sa tarifele aferente transportului și nu a făcut în scrisoarea de trăsură mențiunea "destinatar neautorizat să dea dispoziții ulterioare" destinatarul poate, prin dispoziții ulterioare, să modifice contractul de transport, indicând:

- a) oprirea mărfii în parcurs;
- b) amânarea eliberării mărfii;
- c) eliberarea mărfii în stația de destinație unei alte persoane decât destinatarul înscris în scrisoarea de trăsură;
- d) modul de îndeplinire a formalităților vamale sau ale altor autorități administrative.

(2) Aceste dispoziții trebuie să fie date printr-o declarație în forma prevăzută de Normele uniforme. Mențiunile din declarație trebuie efectuate și semnate de destinatar pe duplicatul scrisorii de trăsură ce trebuie prezentat operatorului de transport feroviar. Orice dispoziție dată într-o altă formă decât cea prevăzută este nulă. Dreptul destinatarului de a modifica contractul de transport se stinge în cazul în care:

- a) a ridicat scrisoarea de trăsură;
- b) a acceptat marfa;
- c) și-a valorificat drepturile în conformitate cu alin. (5) al art. 52;
- d) a indicat o persoană și aceasta a ridicat scrisoarea de trăsură sau și-a valorificat dreptul, în conformitate cu prevederile alin. (5) al art. 52. (Norme uniforme marfă 43)

(3) Dacă destinatarul a dispus ca marfa să fie eliberată unei alte persoane, aceasta nu este autorizată să modifice contractul de transport."

Norme uniforme marfă 43

Modelul declarației întocmite și depuse de destinatar pentru modificarea contractului de transport este prezentat în anexa nr. 7 la prezentele norme Uniforme.

Regulament:

" ARTICOLUL 61

Întinderea răspunderii

(1) Sarcina probei că avarierea mărfii s-a produs în timpul transportului și din culpa operatorului de transport feroviar revine celui care reclamă.

(2) În cazul în care însă coletul sau mijlocul de transport a fost violat pe parcurs sau poartă urme de violare ori marcajele de pe mărfurile transportate într-un mijloc de transport deschis poartă, de asemenea, urme de violare, se presupune, până la proba contrară, că mărfurile au fost avariate din culpa operatorului de transport feroviar.

(3) Operatorul de transport feroviar este scutit de răspunderea prevăzută la art. 60 alin. (1) dacă:

a) pierderea, avarierea sau depășirea termenului contractului de transport a avut drept cauză o culpă a clientului, o dispoziție a acestuia care nu a rezultat dintr-o culpă a operatorului de transport feroviar, un viciu propriu al mărfii, cum ar fi: deteriorare anterioară, pierdere de masă sau de calitate și altele similare sau alte împrejurări care nu pot fi puse în culpa operatorului de transport feroviar;

b) se constată diferență între cântarul folosit la primirea mărfurilor spre transport și cel folosit la eliberarea către destinatar, atunci când lipsa este evident nereală, se datorează expeditorului sau se încadrează în toleranța de +/-2%. (Norme uniforme marfă 44)

(4) Operatorul de transport feroviar este scutit de răspunderea prevăzută la art. 60 alin. (1) și în cazul în care pierderea, avarierea mărfii sau depășirea termenului contractului de transport este provocată din vina clientului, în următoarele cazuri:

a) cauzele naturale inerente transportului în vehicule deschise, fie și acoperite cu prelate, potrivit dispozițiilor aplicabile sau înțelegerilor încheiate între expeditor și operatorul de transport feroviar și menționate în scrisoarea de trăsură;

b) lipsa sau ambalajul necorespunzător pentru mărfurile care, prin natura lor, sunt expuse la pierderi din masă sau la avarii, dacă nu sunt ambalate ori sunt necorespunzător ambalate;

c) operațiile de încărcare, transbordare/transvazare sau de descărcare executate de expeditor ori de destinatar;

d) îndeplinirea de către expeditor, destinatar, comisionar vamal sau de către alt mandatar a formalităților cerute de organele vamale ori de alte autorități administrative;

e) din cauze inerente înseși naturii mărfii, la pierderea totală sau parțială și la avariere, îndeosebi prin spargere, ruginire, deteriorare interioară și spontană, uscarea, împrăștiere, scăderea naturală a masei;

f) declararea incorectă, inexactă sau incompletă a mărfurilor excluse de la transport ori admise în anumite condiții sau nerespectarea de către expeditor a măsurilor stabilite pentru mărfurile admise în anumite condiții;

g) transportul care, potrivit dispozițiilor aplicabile sau înțelegerilor încheiate între expeditor și operatorul de transport feroviar și menționate în scrisoarea de trăsură, trebuie să fie efectuat cu însoțitor, dacă pierderea sau avarierea rezultă dintr-un risc pe care însoțirea avea drept scop să îl evite;

h) transportul de animale sau de păsări vii.

(5) Operatorul de transport feroviar are aceeași răspundere ca pentru vehicule deschise fără prelată și atunci când se transportă în astfel de vehicule mărfuri care, conform dispozițiilor aplicabile, nu se transportă în vehicule deschise.

(6) Dovada că pierderea, scăderea din masă, avarierea sau depășirea termenului de executare a contractului de transport se datorează cauzelor prevăzute la alin. (4) cade în sarcina operatorului de transport feroviar.

(7) Clientul păstrează dreptul de a face dovada că paguba, în întregime sau în parte, nu a avut drept cauză unul dintre riscurile prevăzute la alin. (4).

(8) Pentru mărfurile care, datorită naturii lor, suferă în mod obișnuit o pierdere din masă în timpul transportului, operatorul de transport feroviar nu răspunde, oricare ar fi parcursul efectuat, decât de acea parte din lipsă care depășește toleranțele prevăzute mai jos:

a) 2% din masă pentru mărfurile lichide sau predate la transport în stare umedă;

b) 1% din masă pentru mărfurile uscate.

(9) Limitarea răspunderii prevăzute la alin. (8) nu poate fi invocată dacă se face dovada, după împrejurările de fapt, că pierderea nu rezultă din cauzele care justifică toleranța.

(10) În cazul când se transportă mai multe colete cu o singură scrisoare de trăsură, pierderea din masă în timpul transportului se calculează pentru fiecare colet, dacă masa acestuia, la predare, a fost indicată separat în scrisoarea de trăsură sau dacă poate fi constatată în alt mod.

(11) În caz de pierdere totală a mărfii, la calcularea despăgubirii nu se face nicio scădere pentru pierderea din masă în timpul transportului."

Norme uniforme marfă 44

Operatorul de transport feroviar de marfă este scutit de răspundere, cu condiția ca expediția să fie eliberată cu sigiliile sau marcajele intacte și fără urme de violare, sustragere, scurgere sau alte cauze similare.

Regulament:

" ARTICOLUL 63

Despăgubiri

(1) Operatorul de transport feroviar este obligat să plătească despăgubiri pentru pierderea totală sau parțială, avarierea mărfii sau depășirea termenului de executare a contractului de transport. Când se încasează tarife necuvenite, operatorul de transport feroviar este obligat să le restituie.

(2) În caz de pierdere totală sau parțială a mărfii, operatorul de transport feroviar trebuie să plătească, excluzând alte daune-interese, o despăgubire calculată după factură sau după prețul curent al mărfii, iar în lipsa acestora, după prețul mărfurilor de aceeași natură și calitate, la locul și data la care marfa a fost primită la transport. Despăgubirea nu poate depăși valoarea pe kilogram brut de marfă lipsă, stabilită prin Normele uniforme. În afară de aceasta, operatorul de transport feroviar trebuie să restituie tariful de transport, taxele vamale și celelalte sume plătite de client cu ocazia transportului mărfii pierdute. (Norme uniforme marfă 45)

(3) De asemenea, operatorul de transport feroviar trebuie să plătească o despăgubire echivalentă cu avarierea mărfii, fără alte daune-interese. Suma se calculează aplicând la valoarea mărfii stabilite potrivit alin. (2) procentul de avariere constatată. Despăgubirea nu poate depăși:

a) dacă marfa este integral avariata, suma la care s-ar fi ajuns în caz de pierdere totală;

b) dacă numai o parte din marfă este avariata, suma la care s-ar fi ajuns în caz de pierdere a părții avariate. Operatorul de transport feroviar trebuie să restituie, în plus, în proporția determinată de procentul de avariere, tarifele prevăzute la alin. (2).

(4) În caz de depășire a termenului de executare a contractului de transport, operatorul de transport feroviar este obligat să plătească 2% din tariful de transport pentru fiecare zi de întârziere, fără ca suma totală să poată depăși jumătate din tariful de transport. Dacă se face dovada că a rezultat un prejudiciu din cauza întârzierii, se va plăti pentru acesta o despăgubire ce nu poate depăși tariful de transport. Despăgubirile pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport nu se pot cumula cu cele care trebuie plătite în caz de pierdere totală sau parțială a mărfurilor. În caz de pierdere parțială, ele se vor plăti, dacă este cazul, numai pentru marfa nepierdută. Despăgubirile

pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport, în caz de avariere, se cumulează, dacă este cazul, cu despăgubirea prevăzută la alin. (3). Numai depășirea termenului total de executare a contractului de transport dă dreptul la despăgubire. Operatorul de transport feroviar poate să stabilească cu clienții săi, prin convenții, alte modalități de despăgubire pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport.

(5) Operatorul de transport feroviar este supus decăderii din dreptul de a invoca limitele de responsabilitate prevăzute în prezentul articol, dacă s-a dovedit că prejudiciul a rezultat dintr-un fapt comis de acesta cu intenția de a provoca un astfel de prejudiciu.

(6) În caz de declarare a interesului la eliberare, în afară de despăgubirile prevăzute în prezentul articol, se poate cere o despăgubire pentru paguba suplimentară dovedită până la concurența sumei declarate.

(7) Clientul poate cere dobânzi la despăgubire, calculate la nivelul stabilit prin tariful de transport feroviar, începând cu ziua înregistrării reclamației administrative prevăzute la art. 64. Dacă clientul nu prezintă operatorului de transport feroviar, într-un termen convenabil care îi este fixat, documentele justificative necesare pentru lichidarea definitivă a reclamației, dobânzile nu curg între expirarea termenului fixat și prezentarea efectivă a documentelor."

Norme uniforme marfă 45

Valoarea maximă a despăgubirii plătite de operatorul de transport feroviar de marfă, în caz de pierdere totală sau parțială a mărfii, este de 70 lei/kg brut de marfă lipsă.

Regulament:

" ARTICOLUL 64

Reclamații administrative

(1) În toate cazurile în care se aplică prezentul regulament, orice acțiune privind răspunderea, cu orice titlu ar fi, poate fi exercitată împotriva operatorului de transport feroviar numai în condițiile și limitele prezentului regulament.

(2) Aceleași reglementări se aplică și pentru orice acțiune exercitată împotriva agenților și altor persoane pentru care operatorul de transport feroviar răspunde potrivit art. 3.

(3) Reclamațiile administrative rezultate din contractul de transport al mărfurilor sunt obligatorii și trebuie adresate operatorului de transport feroviar, în scris, în termen de 3 luni de la data încheierii contractului de transport, conform art. 37 alin. (2). Reclamația se depune separat pentru fiecare expediție.

(4) Dreptul de a reclama aparține persoanei care are dreptul de a acționa operatorul de transport feroviar, conform prevederilor art. 65.

(5) În cazul expedițiilor de marfă, pentru despăgubiri privind pierderea sau avarierea, când reclamația este făcută de expeditor, acesta trebuie să prezinte duplicatul scrisorii de trăsură. Când este făcută de destinatar, acesta trebuie să prezinte unicatul scrisorii de trăsură.

(6) Reclamantul este obligat să depună, odată cu reclamația și exemplarul corespunzător al scrisorii de trăsură, și celelalte acte doveditoare, necesare pentru a justifica temeinicia reclamației, inclusiv cele de constatare a pagubei, în original sau în copii legalizate. Proba valorii, de regulă, se face cu factura de cumpărare. (Norme uniforme marfă 46)

(7) În momentul soluționării reclamației, operatorul de transport feroviar va cere să i se prezinte, în original, unicatul scrisorii de trăsură sau, după caz, duplicatul, pentru a menționa pe el modul cum s-a soluționat reclamația.

(8) Reclamațiile trebuie să fie motivate.

(9) În cazul restituirilor privind expedițiile de marfă, cel îndreptățit trebuie să anexeze la cererea sa de restituire scrisoarea de trăsură, alte documente susceptibile de a justifica temeinicia ei și, în special, justificarea și devizul cheltuielilor. Cel îndreptățit trebuie să anexeze la cererea sa de despăgubire pentru pierdere sau avariere toate documentele susceptibile de a justifica temeinicia ei și de a proba valoarea mărfii, în special cu factura de cumpărare, valabilă la data încheierii contractului de transport.

(10) Reclamațiile privind expedițiile de marfă, prezentate de alte persoane decât cele îndreptățite conform prevederilor art. 65, nu sunt luate în considerare decât dacă sunt însoțite de o împuternicire legalizată, prin care cel îndreptățit consimte ca suma de plată să fie vărsată reclamantului."

Norme uniforme marfă 46

La orice reclamație administrativă, trebuie să se anexeze următoarele acte:

- exemplarul original al scrisorii de trăsură;
- procesul verbal de constatare, în cazul pierderii parțiale a mărfii;
- factura sau orice alt act prin care este posibilă determinarea valorii mărfii la data și locul prezentării ei la transport;

- orice alte documente care dovedesc temeinicia reclamației.

ANEXA Nr. 1

la Normele uniforme marfă

NORME UNIFORME pentru transportul mărfurilor perisabile

Art. 1. - Prin prezentele norme se reglementează modul de primire la transport al mărfurilor perisabile pe calea ferată.

Art. 2. - Sunt considerate mărfuri perisabile și li se aplică prezentele prevederi următoarele mărfuri:

- a) fructele proaspete de orice fel;
- b) legumele și zarzavaturile proaspete de orice fel;
- c) cartofii timpurii, predați până la data de 31 august a anului respectiv;
- d) carnea și organele de animale în stare proaspătă, zvântată, refrigerată sau congelată;
- e) mezelurile;
- f) păsările tăiate;
- g) vânatul;
- h) laptele și produsele lactate, cu excepția brânzeturilor sărate și a cașcavalului;
- i) peștele proaspăt și congelat;
- j) icrele proaspete;
- k) racii;
- l) melcii;
- m) ouăle;
- n) berea;
- o) margarina;
- p) drojdia de bere;
- q) plantele vii;
- r) gheața.

Art. 3. - (1) Transportul mărfurilor perisabile se efectuează în condiții care să asigure integritatea lor cantitativă și calitativă. Aceste expediții se pot primi la transport, pe baza unei convenții încheiate de operatorul de transport feroviar cu clientul în acest sens.

(2) Expeditorul este obligat să prezinte la transport mărfurile perisabile în bune condiții de calitate, ambalate corespunzător naturii fiecărei mărfi, și să efectueze încărcarea potrivit normelor tehnice, astfel ca mărfurile să nu sufere pierderi calitative în timpul transportului.

(3) Operatorul de transport feroviar va primi mărfurile perisabile spre expediere, la termenele și la orele stabilite și va executa transportul în condițiile și în termenele convenite cu clientul, pentru a evita deprecierea sau alterarea mărfurilor.

Art. 4. - (1) Mărfurile perisabile se pot expedia cu trenuri de marfă sau trenuri de călători, ca:

- a) expediții de vagoane;
- b) expediții de coletărie;
- c) expediții de mesagerie.

(2) Mărfurile perisabile admise la transport, pe fel de expediție, se stabilesc de operatorul de transport feroviar și se publică în tarifele acestuia.

Art. 5. - Pentru identificarea cu ușurință a expedițiilor de mărfuri perisabile față de celelalte transporturi, expeditorul trebuie să aplice pe fiecare colet și pe fiecare vagon eticheta "MĂRFURI PERISABILE", conform modelului nr. 3 din anexa nr. 6.1 la Normele uniforme marfă. De asemenea, va înscrie în rubrica "Mențiuni ale expeditorului" din scrisoarea de trăsură, cu culoare roșie, mențiunea "Marfă perisabilă".

Art. 6. - (1) Expedițiile de coletărie de mărfuri perisabile se iau în primire la orele stabilite de operatorul de transport feroviar, cu cel puțin 2 ore înainte de plecarea trenului. Trenurile cu care se pot expedia expedițiile de coletărie se convin de operatorul de transport feroviar cu clientul.

(2) Trenurile cu care se pot expedia expedițiile de mesagerie se convin de societățile care au în obiectul de activitate efectuarea de transporturi de mesagerie.

Art. 7. - Mărfurile perisabile, supuse dispozițiilor de ordin sanitar, fitosanitar și altele asemănătoare, se admit la transport numai dacă sunt însoțite de certificatele emise de organele în drept, potrivit legislației în vigoare, menționate de expeditor în scrisoarea de trăsură în rubrica "Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții".

Art. 8. - Destinatarul este obligat să ridice, respectiv să descarce expedițiile de mărfuri perisabile fără întârziere. În cazul în care mărfurile perisabile nu sunt ridicate de destinatar în termenul convenit

cu operatorul de transport feroviar, acesta din urmă poate proceda la vânzarea mărfii în conformitate cu prevederile legale.

ANEXA Nr. 2
la Normele uniforme marfă

NORME UNIFORME pentru transportul vietăților

Art. 1. - Vietățile care se transportă pe calea ferată sunt:

- a) animale vii;
- b) păsări vii;
- c) pești vii;
- d) albinele vii;
- e) alte mărfuri stabilite de operatorul de transport feroviar și publicate în tariful acestuia.

Art. 2. - (1) Transportul vietăților pe calea ferată se efectuează în condiții care să evite îmbolnăvirea sau moartea acestora. Aceste expediții se pot primi la transport, pe baza unei convenții încheiate de operatorul de transport feroviar cu clientul în acest sens.

(2) Expedițiile de vietăți se pot transporta cu trenuri de marfă sau trenuri de călători, ca:

- a) expediții de vagoane;
- b) expediții de coletărie;
- c) expediții de mesagerie.

(3) Expedițiile de vietăți admise la transport se stabilesc de operatorul de transport feroviar și se publică în tarifele acestuia.

Art. 3. - Expedițiile de vietăți supuse dispozițiilor de ordin sanitar, fitosanitar și altele asemănătoare, se admit la transport numai dacă sunt însoțite de certificatele emise de organele în drept, potrivit legislației în vigoare, menționate de expeditor în scrisoarea de trăsură în rubrica "Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții".

Art. 4. - Predarea expedițiilor de vagoane încărcate cu vietăți se efectuează numai la lumina zilei, care se consideră astfel:

- (1) în perioada 22 martie - 21 septembrie, între orele 6,00 și 20,00;
- (2) în perioada 22 septembrie - 21 martie, între orele 8,00 și 17,00.

Art. 5. - La îmbarcare, expeditorul trebuie să asigure hrana și apa necesare animalelor pe toată durata transportului.

Art. 6. - Îmbarcarea-debarcarea vietăților se va face în prezența medicului veterinar. În scrisoarea de trăsură expeditorul va menționa în rubrica "Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții", sub semnătură și ștampilă, numărul fiecărui certificat sanitar eliberat, faptul că el și medicul veterinar au asistat la îmbarcarea-debarcarea vietăților și că au fost respectate condițiile sanitar-veterinare.

Art. 7. - Expedițiile de vietăți vor fi însoțite de personalul special al expeditorului, pe cheltuiala sa.

Însoțirea nu este necesară pentru animalele vii mici, predate la transport ambalate ca expediții de mesagerie.

Art. 8. - Operatorul de transport feroviar va executa transportul de vietăți în condițiile și la termenele convenite cu clientul.

Art. 9. - Pentru identificarea cu ușurință a expedițiilor de vietăți, expeditorul trebuie să înscrie cu culoare roșie în rubrica "Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții" din scrisoarea de trăsură, mențiunea "Atenție, vietăți!".

Art. 10. - (1) Pe durata transportului, însoțitorilor le sunt opozabile prevederile din legislația sanitar-veterinară în vigoare, având obligația de a respecta și normele de protecția muncii și PSI în vigoare pentru transportul feroviar. Stația de expediere va emite expeditorului, pentru fiecare însoțitor, o legitimație de însoțitor, prevăzută în anexa nr. 8, completată.

(2) Dacă în timpul transportului intervine îmbolnăvirea sau decesul vietăților, însoțitorii au obligația să anunțe despre aceasta șeful stației din prima stație unde trenul are oprire și expeditorul, pentru a se dispune măsurile de intervenție corespunzătoare.

Art. 11. - Debarcarea vietăților în stația de destinație se va face, în mod obligatoriu, în prezența medicului veterinar. După debarcare, însoțitorii au obligația de a aduna gunoiul din vagon și de a închide ușile vagonului. Vagoanele descărcate vor fi îndrumate la stațiile de spălare pentru curățare și dezinfectare, pe cheltuiala destinatarului.

LISTA MĂRFURILOR
care, prin natura lor, pot infecta sau infesta vagonul

Denumirea mărfii	Codul NHM
a) Animale vii	0101 - 0106
b) Carne și organe comestibile	0201 - 0210
c) Pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice	0301 - 0307
d) Alte produse de origine animală	0401 - 0410, 0502 0504 - 0507, 0510 - 0511
e) Cereale	(1001 - 1007) *)
f) Semințe și fructe oleaginoase; semințe și fructe diverse; plante industriale sau medicinale; paie și furaje	(1201 - 1207, 1214) *)
g) Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală; produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	1501 - 1502, 1504 - 1506, 1516, 1522
h) Preparate din carne, din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice	1601 - 1605
i) Reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare; alimente preparate pentru animale	(2302, 2303, 2304 - 2306, 2308, 2309) *)
j) Hormoni	2937
k) Compuși pentru produse farmaceutice	3002
l) Îngrășăminte	3101
m) Piei brute, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea; articole din intestine de animale (altele decât cele de la viermii de mătase)	4101 - 4106, 4206
n) Lână, păr fin sau grosier de animale; fire și țesături din păr	5103, 5305
o) Alte mărfuri:	7101
- perle naturale;	
- fildeș, carapace de broască țestoasă etc.;	9601
- colecții și specimene pentru colecții de zoologie, de botanică, de mineralogie, de anatomie;	9705
- efecte de strămutare;	9901
- cadavre umane;	9911

*) Spălarea și dezinfecția nu sunt obligatorii pentru vagoanele specializate care au transportat mărfuri din categoria celor marcate cu asterisc *), dacă după descărcarea mărfurilor se face dovada, prin certificate emise de organele abilitate, că marfa nu este infestată.

LISTA MĂRFURILOR
care murdăresc vagoanele, făcându-le improprie pentru transportul altor mărfuri fără o spălare prealabilă

Denumirea mărfii	Codul NHM
a) Animale vii	0101 - 0106
b) Carne și organe comestibile	(0201 - 0210) *)
c) Pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice	0301, (0302 - 0307) *)
d) Alte produse de origine animală	(0401 - 0410) *) (0510, 0511) *)
e) Plante, legume, fructe, produse vegetale	(0601 - 0910 1101 - 1404) *)

f) Cereale	(1001 - 1007) *)
g) Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală; produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	(1501 - 1516, 1522 *)
h) Zaharuri, lactoză, melasă rezultată din extracția sau rafinarea zahărului	(1702, 1703, 2308) *)
i) Sare, var, ciment	(2501, 2522, 2523) *)
j) Praf de coals	2704
k) Combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora; materiale bituminoase; ceară minerală	(2706, 2707, 2709, 2711 - 2715, 2722 - 2749) *)
l) Negru de fum, sodă caustică, sulfați etc.	(2803, 2815, 2833) *)
m) Îngrășăminte	(3101, 3102 - 3105) *)
n) Produse diverse ale industriei chimice	(3214, 3808, 3816, 3824, 3825) *)
o) Praf de piatră naturală	6802 *)

*) Spălarea nu este obligatorie pentru vagoanele care au transportat mărfuri din categoria celor marcate cu asterisc *), dacă după descărcarea mărfurilor se constată că:

- a) mărfurile au fost prezentate la transport în ambalaje care împiedică răspândirea lor în vagon,
- b) vagoanele au fost căptușite cu folii de plastic, hârtie sau altele similare, care nu au permis murdărirea vagonului din cauza deteriorării ambalajelor,
- c) marfa a fost încărcată într-un vagon specializat, care nu a fost murdărit în timpul transportului de către această marfă.

ANEXA Nr. 5

la Normele uniforme marfă

NORME UNIFORME pentru completarea scrisorii de trăsură pentru traficul intern

Art. 1. - Scrisoarea de trăsură se folosește în traficul intern ca document de transport pentru:

- expedițiile de vagoane complete - încărcate într-un singur vagon sau grup de vagoane - și unități de transport intermodal - UTI cum sunt containere mari, cutii mobile, high-cube, containere mari pliabile, semiremorci rutiere;

- transporturi regie;
- expediții de coletărie.

Art. 2. - Scrisoarea de trăsură în trafic intern este de două feluri:

- scrisoare de trăsură pentru vagon;
- scrisoare de trăsură pentru grupuri de vagoane.

Art. 3. - Scrisoarea de trăsură în trafic intern este formată din 6 file, numerotate astfel:

Fila		Destinația filei
Nr.	Denumire	
1.	Exemplarul de serviciu	Transportator de la destinație
1a.	Exemplar plată centralizată	Transportator de la destinație
2.	Copie	Transportator de la expediere
3.	Aviz și adevărire de primire	Transportator de la destinație
4.	Duplicat	Expeditor
5.	Unicat	Destinatar

Art. 4. - Expeditorul completează căsuțele din partea încadrată cu linii negre groase, iar transportatorul completează partea neîncadrată cu linii negre groase.

4.1. Datele din căsuțele scrisorii de trăsură trebuie să fie înscrise în limba română, clar, citeț și corect, cu litere de tipar, care nu se pot șterge și numai în rubrica rezervată fiecăreia.

În căsuțele în care sunt marcate câmpuri pentru înscrierea cifrelor - de exemplu: codul, masa, numărul vagonului, poziția de trafic și altele similare - se înscrie câte o cifră în fiecare câmp.

Datele se înscriu prin dactilografie, tipărire la imprimantă, ștampilare sau manual, utilizându-se pix cu pastă neagră sau albastră.

În datele înscrise de expeditor nu se admit corecturi sau ștersături. Datele înscrise pot fi modificate de transportator. Pentru modificările făcute, atunci când acestea sunt admise prin reglementări, agentul transportatorului aplică ștampila cu data a stației și semnează.

4.2. La completarea căsuțelor scrisorii de trăsură, expeditorul și transportatorul vor respecta prevederile din tabelul de mai jos:

Denumirea căsuței sau amplasarea	Statutul indicației	Informațiile care se înscriu în căsuță	Observații
A. Scrisoarea de trăsură pentru vagon (față)			
Prima căsuță de sus din partea stângă A formularului scrisoare de trăsură pentru vagon	O	Denumirea agentului economic - transportator, casă de expediție, etc. - prin grija căruia se tipărește scrisoarea de trăsură.	Ex. "SNTFM CFR MARFĂ - S.a."
A. 1. Date care se completează de expeditor			
Stația de destinație	O	- Se înscrie denumirea stației de destinație conform Indicatorului Kilometric CFR și codul acesteia. Stația de destinație se înscrie cu majuscule, cu denumirea completă, fără prescurtări. În această căsuță trebuie să fie înscrisă o singură stație de destinație. - Destinatar: Nume, adresa poștală completă fără prescurtări. Se completează toate datele din formular, inclusiv numărul blocului, scara, etajul, apartamentul, numărul de telefon, numărul de fax sau adresa de e-mail, numărul contului bancar, codul fiscal și codul SIRUES. Destinatarul poate fi o singură persoană fizică sau juridică.	
Expeditor	O	- Expeditor: Nume, adresă poștală, număr de telefon, număr de fax, nr. cont bancar; - cod fiscal; - cod SIRUES; - data predării - primirii mărfii; - semnătura agentului expeditorului.	
Cod poziție program/nr. comandă	F		După caz, se completează cu numărul comenzii sau cu numărul poziției din programul de transport
Ambalaj	F	Subrubricile acestei căsuțe se completează astfel: - În coloana "Nr. buc." Se completează numărul de bucăți de ambalaj din același tip; - În coloana "Felul" se completează felul ambalajului - saci, baloturi, cutii, lăzi, butoaie, legături, stelaje, containere și altele similare. Se înscrie, de asemenea, numărul de boxpalete sau palete utilizate la încărcarea mărfii care fac parte din expediția respectivă, evitându-se denumirea generică de colet.	

		<p>- În coloana "Cod" se înscrie codul ambalajelor în conformitate cu "Lista codurilor de ambalaj", din anexa nr. 5.1. Pentru mărfurile paletizate, în coloana "Nr. buc." Se înscrie numărul paletelor sau al boxpaletelor predate la transport și codul tipului de ambalaj, care este:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pentru paletele, în regim de schimb: 72 ▪ pentru boxpaletele, în regim de schimb: 92 ▪ pentru paletele, în regim de restituire: 74 ▪ pentru boxpaletele, în regim de restituire: 94. 	
Denumirea mărfii	O	<p>Denumirea mărfii se completează în felul următor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cu denumirea prevăzută în "Nomenclatura mărfurilor"; - cu denumirea din RID - Apendicele C la COTIF, în cazul mărfurilor periculoase; - cu denumirea uzuală din comerț, în cazul în care completarea nu se face cu denumirea prevăzută în "Nomenclatura mărfurilor". În cazul în care spațiul rubricii nu este suficient pentru declararea tuturor mărfurilor care compun expediția, aceasta se face pe o listă specificativă. În acest caz, în căsuța "Denumirea mărfii" din scrisoarea de trăsură expeditorul înscrie mențiunea "Mărfuri diferite conform listei specificative anexate". <p>La expedițiile de mărfuri la care se folosesc materiale de protecție contra căldurii sau frigului - gheață, paie sau alte materiale asemănătoare - expeditorul trebuie să declare separat mărfurile și separat materialele de protecție utilizate.</p> <p>Dacă la expedițiile de vagoane se folosesc rechizite de încărcare - prelate, mușamale, obloane particulare, stânoage -, sub denumirea mărfurilor trebuie să se înscrie denumirea rechizitelor sau a dispozitivelor de asigurare utilizate.</p> <p>În cazul utilizării containerelor, cu excepția containerelor mari, se vor menționa numerele de identificare ale acestora și inițialele transportatorului care le are în proprietate sau mențiunea "Particular" și, eventual, marcajul, numărul de identificare, pentru cele care sunt proprietatea agenților economici.</p> <p>În cazul în care la înscrierea mărfurilor în rubricile "Nr. buc.", "Felul", "Denumirea mărfii", "Masa stabilită de expeditor", rămân rânduri libere, acestea trebuie anulate de expeditor.</p>	
Masa stabilită de expeditor (kg)	O	<p>În această căsuță se înscrie masa netă a mărfii, în kg, conținute de fiecare ambalaj, care se prezintă la transport, stabilită de expeditor. Masa stabilită de expeditor se completează</p>	

		<p>în felul următor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ masa expediției este masa brută a mărfurilor, coletelor încărcate în stare ambalată în vagon, respectiv masa netă a mărfurilor încărcate în vagon în stare neambalată - vrac. În cazul în care expediția este formată din mai multe feluri de marfă, se va declara masa fiecărui fel de marfă. ▪ în cazul în care în vagon se expediază materialele de protecție contra frigului, căldurii, accesorii de încărcare, fixare și altele asemănătoare, care aparțin expeditorului, acesta trebuie să declare dacă a inclus în masa mărfii și masa materialelor respective; ▪ în cazul utilizării unităților de transport intermodal - UTI cum sunt containere mari, semiremorci, high-cube, cutii mobile, se declară masa proprie a UTI folosite, indiferent dacă sunt proprietatea unui transportator sau sunt particulare. ▪ masele stabilite de expeditor în scrisoarea de trăsură trebuie să corespundă cu cele cuprinse în actele de livrare anexate la scrisoarea de trăsură care se însumează, iar masa totală rezultată se înscrie pe ultimul rând al rubricii al acestei căsuțe. Dacă pentru declararea mărfurilor se utilizează o listă specificativă, masa totală menționată în lista specificativă trebuie să corespundă cu masa din scrisoarea de trăsură. 	
Mențiuni de francare Societate plătitoare	O	<p>Mențiunile de francare care se înscriu sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Francat", când tarifele sunt plătite de expeditor, - "Transmis", când tarifele sunt plătite de destinatar, - "Plată centralizată", când pentru plata tarifelor este încheiat un contract de plată centralizată. Societatea plătitoare este clientul cu care transportatorul încheie un contract de plată centralizată. 	
Cod fiscal		Codul fiscal al ...	
Vagon/container Număr	O	<ul style="list-style-type: none"> - Se taie cu o linie cuvântul care nu corespunde mijlocului de transport folosit, de exemplu, în cazul folosirii vagonului, se taie cuvântul "container", iar în cazul folosirii containerului, se taie cuvântul "vagon". - numărul se completează prin înscrierea tuturor cifrelor care formează numărul mijlocului de transport - vagon sau container. 	
Seria	F	Se înscrie seria șablonată pe vagon sau pe containerul mare, cu respectarea caracterului literei - majuscule sau litere mici - și a poziției acestora.	

		Pentru vagoanele de cale largă se va indica: - litera A pentru vagoanele acoperite, - litera D pentru vagoanele descoperite, - litera Z pentru cisterne.	
Tonaj	F	Se completează cu cifrele șablonate pe vagon sau pe containerul mare, care reprezintă limita de încărcare, în tone, a mijlocului de transport respectiv.	
Volum (mc)	F	Se completează cu cifrele șablonate pe vagon sau pe containerul mare, care reprezintă volumul, în metri cubi, ai mijlocului de transport respectiv.	
Suprafață (m ²)	F	Se completează cu cifrele șablonate pe cutia vagonului sau a containerului mare, care reprezintă suprafața, în metri pătrați, a mijlocului de transport respectiv.	
Lungime (ml)	F	Se completează cu cifrele șablonate pe cutia vagonului, în metri, în cazul în care lungimea vagonului este șablonată pe acesta.	
Nr. de osii	O	Se completează cu numărul de osii ale vagonului.	
Țara înscrisă (kg)	O	Se completează cu cifrele șablonate pe vagon sau pe containerul mare, care reprezintă țara, în kilograme, a mijlocului de transport respectiv.	
Numărul și seria sigiliilor aplicate de expeditor	O	Se completează cu: - câtimea - numărul - de sigilii aplicate; - seria sigiliilor aplicate de expeditor; - însemnele expeditorului înscrise pe sigiliu.	
Nr. accept portuar	F	Se înscrie numărul acceptului de primire a expediției de către stația care deservește portul de destinație.	
Mențiuni ale expeditorului admise de regulamente, tarife sau instrucții	C	Se completează cu declarațiile expeditorului legate de transportator, de exemplu: - numărul și felul documentelor însoțitoare anexate de expeditor la scrisoarea de trăsură; - semnele și marcasele aplicate pe încărcătura vagoanelor descoperite; - mijloacele de protecție - prelatele - folosite la protejarea mărfii - se va indica numărul inscripționat pe prelată și proprietarul acestora; - modul de stabilire a masei mărfii, tipul de cântar folosit, metoda de cântărire, precum și al doilea element de determinare a cantității de mărfă; - numele celui care a stabilit cantitatea de marfă; - orice alte mențiuni prevăzute sau admise de Regulamentul de transport, convenții și tarife cu privire la transportul în cauză care pot fi utile transportatorului.	
Masa totală stabilită de expeditor	O	Se completează cu masa totală a mărfii stabilită de expeditor conform indicațiilor de la căsuța "Masa stabilită	

		de expeditor (kg)".	
A. 2. Date care se completează de transportator			
Scrisoare de trăsură pentru vagon	O	În această căsuță se bifează una dintre cele 3 căsuțe care definesc tipul transportului: vagon complet, regie sau coletărie. Căsuța conține și elementele de identificare ale documentului de transport: - seria; - numărul - este pretipărit de tipografie; - numărul filei și denumirea ei, adică: 1 - Exemplar de serviciu, 1a - Exemplar plată centralizată, 2 - Copie, 3 - Aviz și adevărire de primire, 4 - Duplicat, 5 - Unicat.	
Stația de expediere	O	Se completează denumirea și codul stației de expediere, conform Indicatorului kilometric CFR.	
Stația de destinație - Cod	O	Se completează codul stației de destinație, conform Indicatorului kilometric CFR.	
Masa tarifară (kg)	O	Se completează cu valoarea masei pe baza căreia se stabilesc tarifele de transport. Stabilirea acestei valori se face, după caz, pe baza datelor înscrise în căsuța "Masa stabilită de expeditor (kg)", respectiv pe baza masei determinate de operatorul de transport feroviar, atunci când acesta a efectuat cântărirea.	
Poziția tarifară	O	Se completează, pentru fiecare rând din căsuța "Denumirea mărfii", poziția tarifară a mărfii, conform "Nomenclurii mărfurilor". Dacă în mijlocul de transport sunt încărcate mărfuri cu poziții tarifare diferite, în această căsuță se înscrie poziția tarifară pentru fiecare marfă.	
Nr. clasă sau denumire tarif	O	Se completează, după caz, numărul clasei în care se încadrează marfa conform tarifului aplicat, respectiv denumirea tarifului aplicat la stabilirea tarifelor.	
Tarif - lei/tonă - lei/osie km	O	Se completează valoarea tarifului unitar care se aplică transportului, care poate fi exprimat în: - lei/tonă, respectiv - lei/osie km.	
Distanța (km)	O	Se completează cu valoarea distanței dintre stația de expediere și stația de destinație, conform Indicatorului kilometric CFR. Atunci când de la stația de expediere și până la stația de destinație, din motive neimputabile transportatorului, se utilizează o rută a cărei distanță este mai mare decât cea din Indicatorul kilometric CFR, în această căsuță se înscrie distanța efectiv parcursă de expediție.	
Tarife de încasat - transport - accesorii la expediere	O	Se completează cu valoarea tarifelor de transport și/sau accesorii care se încasează în stația de expediere. Pentru tarifele accesorii se va înscrie cu majuscule felul tarifului. De exemplu.:	

*)		<ul style="list-style-type: none"> - M = tarif de manevră; - A = tarif de avizare; - T = tarif de transbordare; - TOU = tarif orar de utilizare; - C = tarif de cântărire, 	
Total	O	Se completează cu totalul tarifelor de transport și accesorii care se încasează: <ul style="list-style-type: none"> - în stația de expediere - primul rând; - în stația de destinație - al doilea rând. 	
Cod tratări speciale	F	Vezi anexa 5.2	
Cod tehnologie de transport	F	Vezi anexa 5.3	
Cod trafic	F	Vezi anexa 5.4	
Poziție de trafic	O	Se completează cu numărul poziției de trafic, cu care a fost înregistrată expediția în contul de expediție.	
Țara constatată (kg)	O	Se completează cu țara, în kilograme, constatată de transportator ca urmare a verificărilor efectuate.	
Cod - Fel vag - Cont.	O	Vezi anexa 5.5	
Masa maximă admisă - pe osie - Pe ml.	O	Se completează cu valoarea masei maxime a încărcăturii, admise pe întreg itinerariul, șablonată Pe vagon.	
Numărul și seria sigiliilor aplicate de transportator	O	Se completează cu câtimea - numărul - și seria sigiliilor aplicate de transportator.	
Primit	O	În această căsuță semnează agentul transportatorului, după efectuarea verificărilor făcute la vagon și documente. Semnătura certifică faptul că expediția a fost luată în primire.	
Încărcat de expeditor pe linia ...	F	Se completează cu denumirea proprietarului liniei feroviare industriale pe care se află frontul de încărcare a mijlocului de transport luat în primire de agentul transportatorului.	
Mențiuni ale transportatorului	C	Se completează cu declarații ale transportatorului în legătură cu expediția. De exemplu: numărul autorizației de încărcare, coduri utilizate de transportator, etc.	
Cotă TVA ... % Suma (lei)	O	Atunci când tarifele sunt plătite de expeditor, această căsuță se completează cu: <ul style="list-style-type: none"> - cota TVA aplicată; - valoarea, în lei, aferentă cotei TVA aplicată sumei totale încasate la expediere - tarife de transport și tarife accesorii. 	
Încasat la expediere (lei)	O	Atunci când tarifele sunt plătite de expeditor, această căsuță se completează, în cifre și litere, cu valoarea sumei totale care include tarifele de transport și tarifele accesorii, care cad în sarcina expeditorului.	

Ștampila cu Data sau Achitat a casei stației de expediere	☐	Dacă în căsuța "Încasat la expediere (lei)" sunt înscrise tarife care se plătesc de expeditor, se aplică ștampila "Achitat" a casei stației de expediere. Dacă tarifele se încasează printr-un contract de plată centralizată sau sunt transmise în sarcina destinatarului se aplică ștampila cu "Data" a casei stației de expediere.	
Ștampila cu DATA sosirii la stația de destinație	☐	Agentul transportatorului aplică ștampila cu data și ora sosirii trenului, cu expediția, la stația de destinație.	
Poziția de sosire	☐	Agentul transportatorului înscrie numărul din coloana "Expediere (Nr. ST)/Sosire (PS)" cu care expediția a fost înregistrată în "Registrul veghetor" al stației de destinație.	
Tarife de încasat - transport - accesorii la destinație *)	☐	Se completează cu valoarea tarifelor de transport și/sau accesorii care se încasează în stația de destinație. Pentru tarifele accesorii se va înscrie cu majuscule felul tarifului. De exemplu: - M = tarif de manevră; - A = tarif de avizare; - T = tarif de transbordare; - TOU = tarif orar de utilizare; - C = tarif de cântărire.	
Încasat la destinație (lei)	☐	Atunci când tarifele sunt plătite de expeditor, această căsuță se completează, în cifre și litere, cu valoarea sumei totale care include tarifele de transport și tarifele accesorii care cad în sarcina destinatarului.	
Cotă TVA ... % Suma (lei)	☐	Atunci când tarifele sunt plătite de destinatar, această căsuță se completează cu: - cota TVA aplicată; - valoarea, în lei, aferentă cotei TVA aplicată sumei totale încasate la destinație - tarife de transport și tarife accesorii.	
Ștampila cu Data eliberării sau Achitat a casei stației de destinație	☐	Dacă în căsuța "Încasat la destinație (lei)" sunt înscrise tarife care se plătesc de expeditor, se aplică ștampila "Achitat" a casei stației de destinație. Dacă tarifele se încasează printr-un contract de plată centralizată se aplică ștampila cu "Data" a casei stației de destinație.	
Masa stabilă de transportator (kg) bruto/tara/neto ștampila Data, Semnătura	☐	Transportatorul completează datele constatate cu ocazia cântăririi - Bruto, Tara, Neto -, atunci când efectuează cântărirea, ca urmare a solicitării expeditorului sau în alte situații determinate de cerințele de transport. Agentul transportatorului înscrie data la care a efectuat cântărirea, semnează și aplică ștampila de cântar.	
Fila 3 - tratare	Suplimentar față de căsuțele prezentate mai sus, pe fila 3 - Aviz și adevărire de primire, adresată transportatorului de la destinație, sunt prevăzute următoarele căsuțe:		
(față)	☐	În această căsuță, agentul	

Avizat destinatarul la data ... ora ...		transportatorului care avizează sosirea expediției la destinație completează data, în formatul ziua, luna, anul și ora avizării sosirii expediției în stație. Această data trebuie să corespundă cu dată avizării, înscrisă în registrul veghetor.	
(față) Primit expediția fără obiecții/urme de violare	O	<p>În această căsuță, destinatarul semnează pentru primirea expediției fără obiecții sau pentru primirea expediției cu obiecții - urme de violare -, anulând cu o linie cuvintele care nu corespund. de exemplu: Pentru o expediție primită fără urme de violare se taie cu o linie cuvintele "urme violare", iar pentru o expediție primită cu urme de violare se taie cu o linie cuvintele "fără obiecții".</p> <p>Destinatarul înscrie data luării în primire a transportului, în formatul ziua, luna, anul, datele de identitate ale agentului destinatarului și semnătura acestuia.</p> <p>Data trebuie să corespundă cu data din documentul cu care s-a realizat predarea - primirea expedițiilor de vagoane.</p>	
(verso) LOC PENTRU APLICAREA ȘTAMPILELOR DE TRANZIT	O	În căsuțele aferente se aplică ștampila "Tranzit" a stațiilor în care vagonul a staționat în vederea prelucrării trenului în compunerea căruia s-a aflat sau a verificării expediției.	
(verso) Sigilii sau alte încuietori aplicate sau ridicate	O	<p>În situațiile când la vagoanele cu urme de violare, constatate în parcurs sau la destinație care necesită verificarea conținutului, agentul transportatorului ridică sigiliile de pe vagon și în locul lor aplică sigiliile proprii.</p> <p>Ridicarea de pe mijlocul de transport a sigiliilor existente și aplicarea noilor sigilii în parcurs se menționează pe verso - ul exemplarului 3 al scrisorii de trăsură - aviz și adevărire de primire.</p> <p>În căsuțele aferente se completează corespunzător datele cerute de formular: aplicat/ridicat, felul, număr de bucăți, numărul și seria, data, motivul schimbării sigiliului sau a altor încuietori.</p> <p>Agentul transportatorului din fiecare stație unde s-au efectuat ridicări/aplicări de sigilii semnează și aplică ștampila dreptunghiulară a stației.</p>	
Înscrieri ale transportatorului făcute în afara chenarului scrisorii de trăsură Grupa ... Ruta ... Nr. tren ... Din ... Nr. crt. cont eliberare	F	A se vedea reglementările proprii ale operatorului de transport feroviar.	

B. Scrisoare de trăsură pentru grupuri de vagoane
Scrisoarea de trăsură pentru grupuri de vagoane este similară scrisorii de trăsură pentru vagon, descrisă la pct. A de mai sus. Căsuțele referitoare la numărul vagonului/containerului mare, datele caracteristice ale vagonului - osii, tonaj, tară, volum, suprafață -, cod fel vagon, poziția tarifară a mărfii, masa stabilită de expeditor, în kg, masa stabilită de transportator, tarife de încasat - de transport și/sau accesorii - și sigilii aplicate, de pe fața scrisorii de trăsură pentru vagon, figurează pe "Nota de masă", anexă la scrisoarea de trăsură pentru grupuri de vagoane. Diferit față de scrisoarea de trăsură pentru vagon, la scrisoarea de trăsură pentru grupuri de vagoane, pe față, este înscris, pe un rând, în partea de jos: "Cântar nr. ...", în care agentul transportatorului care, la solicitarea clientului, a efectuat cântărirea aplică ștampila de cântar proprie. Rezultatul cântării se înscrie pe "Nota de masă", în coloana "Masa stabilită de transportator (vagon/container)".

- *) - se va indica prescurtat prin majusculă felul tarifului accesoriu
O - câmp a cărui completare este obligatorie
F - câmp a cărui completare este facultativă
C - indicație condițională (obligatorie dacă este îndeplinită condiția)

ANEXA Nr. 5.1
la Normele uniforme marfă

LISTA CODURILOR DE AMBALAJE

Nr. crt.	Denumirea ambalajului	Codul ambalajului
1.	Vagon	1
2.	Ladă, lădiță	2
3.	Stelaj din lemn	3
4.	Stelaj metalic	4
5.	Container	5
6.	Cufăr	6
7.	Valiză din piele	7
8.	Valiză din material plastic	8
9.	Sac din pânză	9
10.	Sac din material plastic	10
11.	Tambur, bobină - pentru cablu electric, cablu de oțel și altele similare	11
12.	Sul - carton asfaltat, împletituri de sârmă și altele similare	12
13.	Butelie, recipient - aragaz, oxigen, hidrogen, acid carbonic	13
14.	Damigeană, balon - pline cu acizi sau cu alte produse	14
15.	Legătură -mături, țevi, topoare, fier sau oțel laminat și altele similare	15
16.	Colac - sârmă, fier sau oțel-beton	16
17.	Bucată - orice obiecte neambalate	17
18.	Coș de nuiele	18
19.	Coș din material plastic	19
20.	Pachet - ziare, reviste și altele similare	20
21.	Tobă - carbid, clorură de calciu pulbere sau deșeuri de metal	21
22.	Cutie din carton	22
23.	Cutie din tablă	23
24.	Butoi din lemn	24
25.	Butoi din tablă	25
26.	Butoi din material plastic	26
27.	Butoi din placaj	27
28.	Bidon din tablă	28
29.	Bidon din material plastic	29

30.	Balot - hârtie, stofă, tablă și altele similare	30
31.	Putină	31
32.	Coș din papură	32
33.	Ciubăr	33
34.	Alte feluri de ambalaje nedenumite mai sus	34

ANEXA Nr. 5.2
la Normele uniforme marfă

Codificarea tratărilor speciale

Nr. crt.	Denumirea tratării speciale	Cod
1.	Transport de mărfuri cu gabarit depășit	1
2.	Transport de mărfuri explozibile sau incendiare	2
3.	Transport de mărfuri perisabile	3
4.	Transport de vietăți	4
5.	Transport coletărie	5
6.	Transport de mărfuri cu vagoane CFR închiriate sau echipate cu stelaje	6
7.	Transport de mărfuri cu vagoane particulare	7
8.	Transport de mărfuri cu descărcare în linie curentă sau cu depozitare în porturi - transbord indirect	8
9.	Transport de mărfuri marșrutizat sau navetizat	9

ANEXA Nr. 5.3
la Normele uniforme marfă

Codificarea tehnologiilor de manipulare și transport

Nr. crt.	Denumirea tehnologiei	Cod
1.	Vrac în vagoane complete	1
2.	Lichide în vagoane complete	2
3.	Pulverulente în vagoane complete	3
4.	Mașini și utilaje în unități manipulate mecanizat, în vagoane complete	4
5.	Alte moduri de manipulare și transport care permit manipularea mecanizată în vagoane complete	5
6.	Pachetizat	6
7.	Paletizat	7
8.	Transcontainerizat	8
9.	Containerizat	9

ANEXA Nr. 5.4
la Normele uniforme marfă

Codificarea traficului

Nr. crt.	Denumire trafic	Cod
1.	Repredări în trafic intern	0
2.	Intern fără regie	1
3.	Intern regie	2
4.	Intern combinat	3
5.	Export fără transbordare	4
6.	Export cu transbordare	5
7.	Import fără transbordare	6

8.	Import cu transbordare	7
9.	Tranzit fără transbordare	8
10.	Tranzit cu transbordare	9
11.	Feribot export	10
12.	Feribot import	11

ANEXA Nr. 5.5
la Normele uniforme marfă

Codificarea vagoanelor

Nr. crt.	Semnificația utilizării vagoanelor	Categoria vagoanelor	Cod
1.	Acoperite de tip obținut	G	11
2.	Acoperite de tip special pentru vietăți	H	21
3.	Platforme cu pereți mici, mobili - rabatabili - sau demontabili cu lungimea platformei între 12 - 18,5 m	K sau R	31
4.	Platforme de tip special cu și fără pereți demontabili	L sau S	41
5.	Tals	T	50
6.	Descoperite cu pereți înalți, fiși, cu lungimea cutiei sub 11 m	E	51
7.	Descoperite cu pereți înalți, demontabili și cu lungimea cutiei peste 11 m	E	52
8.	Descoperite cu pereți înalți, cu descărcare prin gravitație	E	54
9.	Fals - Fads-k - cărbuni	F	61
10.	Fals - Fad - cu sort - alte mărfuri de masă	F	61
11.	Fadoz - pentru D.L.I.	F	63
12.	Faccs	F	69
13.	Cisterne pentru produse petroliere albe și motorină	U	71
14.	Cisterne pentru produse petroliere negre	U	72
15.	Cisterne pentru acid sulfuric concentrat peste 80%, bitum cald, ulei floarea soarelui sau melasă	U	73
16.	Refrigerente	I	81
17.	Uagps	U	90
18.	Speciale pentru ciment în vrac	U	91
19.	Speciale pentru transporturi negabaritice	U	92

ANEXA Nr. 6
la Normele uniforme marfă

NORME UNIFORME
pentru etichetele care se aplică expedițiilor de mărfuri

Art. 1. - Etichetele expedițiilor de mărfuri trebuie să îi informeze pe cei interesați despre caracteristicile transportului și ale manipulării.

Art. 2. - Se folosesc următoarele etichete:

- 2.1.** Etichete de manipulare (Anexa nr. 6.1 la Normele uniforme marfă);
- 2.2.** Etichete de pericol (Anexa nr. 6.2 la Normele uniforme marfă);
- 2.3.** Etichete privind regimul vamal și "De dezinfectat" (Anexa nr. 6.3 la Normele uniforme marfă);
- 2.4.** Etichete de restricții la manevră (Anexa nr. 6.4 la Normele uniforme marfă);
- 2.5.** Etichete de identificare a transporturilor (Anexa nr. 6.5 la Normele uniforme marfă).

Art. 3. - Etichetele se aplică în conformitate cu prevederile din:

- 3.1.** Regulamentul pentru transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID) - Apendicele C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF);
- 3.2.** Ghidul traficului de mărfuri al CIT (GTM - CIT);
- 3.3.** Reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar.

ETICHETE DE MANIPULARE

Eticheta nr. 1 "Realimentarea cu gheață a expedițiilor".

Vagoanele pentru care se cere, prin scrisoarea de trăsură, realimentarea cu gheață în parcurs, trebuie să fie prevăzute cu o etichetă conform modelului nr. 1, format mare, pe ambii pereți laterali ai vagonului.

Aceste etichete trebuie să poarte numele stației în care se cere realimentarea cu gheață.

Pe originalul scrisorii de trăsură se va lipi o eticheta conform modelului nr. 1, format mic.

Eticheta nr. 2 "Vagoane încărcate cu animale vii".

Pentru vagoanele încărcate cu animale vii se folosesc etichetele-model nr. 2.

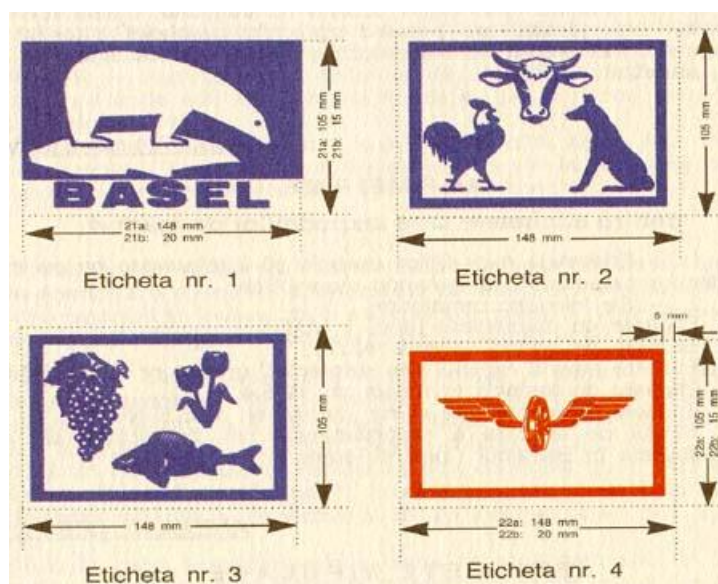
Eticheta nr. 3 "Vagoane încărcate cu mărfuri perisabile".

Pentru vagoanele încărcate cu mărfuri perisabile se folosesc etichetele-model nr. 3.

Eticheta nr. 4 "Declararea interesului la eliberare".

Pentru expedițiile cu declararea interesului la eliberare se folosește eticheta-model nr. 4, format mare.

Pe originalul scrisorii de trăsură se va aplica eticheta conform modelului nr. 4, format mic.

Dacă transportul anumitor mărfuri, conform reglementărilor, necesită îngrijiri speciale, mai ales în ceea ce privește caracterul lor fragil, sensibilitatea la apă, condițiile de încărcare și altele similare, expeditorul trebuie să prevadă expediția cu etichete corespunzătoare, prevăzute mai jos.

Pentru aplicarea acestor etichete expeditorul îl va consulta pe șeful stației de marfă.

Eticheta nr. 5 "fragil"

Eticheta nr. 6 "a se proteja împotriva umidității"

Eticheta nr. 7 "sus"

Eticheta nr. 8 "a se proteja împotriva căldurii"

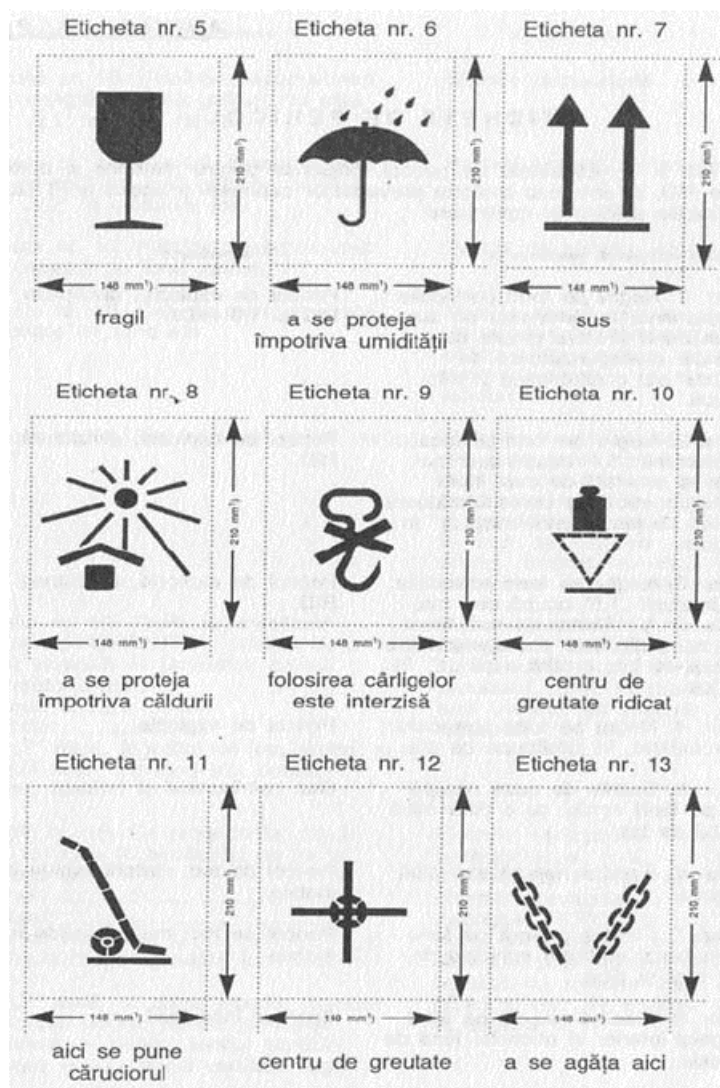
Eticheta nr. 9 "folosirea cârligelor este interzisă"

Eticheta nr. 10 "centru de greutate ridicat"

Eticheta nr. 11 "aici se pune căruciorul"

Eticheta nr. 12 "centru de greutate"

Eticheta nr. 13 "a se agăța aici"

1) Reducere admisibilă până la formatul A7 (74 X 105 mm)

ANEXA Nr. 6.2
la Normele uniforme marfă

ETICHETE DE PERICOL

1. Pentru indicarea mărfurilor periculoase și a pericolelor generate de acestea, se utilizează etichetele de pericol prevăzute în Regulamentul privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID) - Apendicele C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF).

2. Pentru traficul intern, textul trebuie să fie tipărit în limba română.

3. Modele

PERICOL DIN CLASA 1

Materii și obiecte explozibile

(Nr. 1)
Diviziunile 1.1, 1.2 și 1.3
Semn convențional (bombă explodând): negru pe fond portocaliu;
cifra "1" în colțul de jos.

(Nr. 1.4)
Diviziunea 1.4

(Nr. 1.5)
Diviziunea 1.5

(Nr. 1.6)
Diviziunea 1.6
Cifre negre pe fond portocaliu. Ele trebuie să măsoare aproximativ 30 mm
înălțime și 5 mm grosime (pentru o etichetă de 100 mm x 100 mm);
cifra "1" în colțul de jos.

***) Indicarea diviziunii - se lasă necompletat dacă proprietățile explozive constituie riscul secundar;
*) Indicarea grupeii de compatibilitate - se lasă necompletat dacă proprietățile explozive constituie riscul secundar.

PERICOL DIN CLASA 2
Gaze

(Nr. 2.1)
Gaze inflamabile
Semn convențional (flacără): negru sau alb

cu excepția cazurilor prevăzute de RID la pct. 5.2.2.2.1.6 c)]
e fond roșu, cifra "2" în colțul de jos

(Nr. 2.2)
Gaze neinflamabile netoxice
Semn convențional (butelie de gaze):
negru sau alb pe fond verde;
Cifra "2" în colțul de jos

(Nr. 2.3)
Gaze toxice
Semn convențional (cap de mort pe două tibii):
negru pe fond alb; Cifra "2" în colțul de jos.

PERICOL DIN CLASA 3
Materii lichide inflamabile

(Nr. 3)
Semn convențional (flacără): negru sau alb pe fond roșu;
Cifra "3" în colțul de jos.

PERICOL DIN CLASA 4.1
Materii solide inflamabile,
Materii autoreactive și
Materii explozibile desensibilizate

Nr. 4.1)
Semn convențional (flacără):

negru pe fond alb, barat cu șapte
benzi verticale roșii;
cifra "4" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 4.2
Materii spontan
inflamabile

(Nr. 4.2)
Semn convențional (flacără):
negru pe fond alb (jumătatea de sus)
și roșu (jumătatea de jos);
cifra "4" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 4.3
Materii care, în contact cu apa,
degajă gaze inflamabile

(Nr. 4.3)
Semn convențional (flacără):
negru sau alb, pe fond albastru
cifra "4" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 5.1
Materii comburante
(oxidante)

(Nr. 5.1)
Semn convențional (flacără deasupra unui cerc): negru pe fond galben;
Cifra "5.1" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 5.2
Peroxizi organici

(Nr. 5.2)

Semn convențional (flacără deasupra unui cerc): negru pe fond galben;
Cifra "5.2" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 6.1
Materii toxice

(Nr. 6.1)

Semn convențional (cap de mort pe două tibii):
negru pe fond alb; cifra "6" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 6.2
Materii infecțioase

(Nr. 6.2)

Jumătatea de jos a etichetei poate purta mențiunile:
"MATERII INFECȚIOASE" și "ÎN CAZ DE AVARIERE SAU DE SCURGERE
TREBUIE AVERTIZATE IMEDIAT AUTORITĂȚILE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ"

Semn convențional (trei semiluni pe un cerc) și
mențiuni negre pe fond alb; cifra "6" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 7
Materii radioactive

IMAGINE

(Nr. 7A)

Categoria I - Albă

Semn convențional (treflă):
negru pe fond alb;

Text (obligatoriu): cu negru în
jumătatea de jos a etichetei

"RADIOACTIVE"

"CONTENTS ..."

IMAGINE

(Nr. 7B)

Categoria II - Galbenă

Semn convențional (treflă): negru pe fond galben cu
chenar alb

(jumătatea de sus) și alb (jumătatea de jos);

Text (obligatoriu): cu negru în jumătatea de jos a
etichetei

"RADIOACTIVE"

"CONTENTS ..."

"ACTIVITY ..."

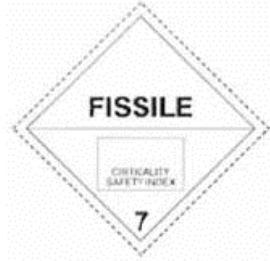
IMAGINE

(Nr. 7C)

Categoria III - Galbenă

"ACTIVITY ..."
Cuvântul "RADIOACTIVE"
trebuie urmat de o bară
verticală roșie; Cifra "7" în
colțul de jos

Într-o casetă cu chenar negru "TRANSPORT INDEX"
Cuvântul "RADIOACTIVE" trebuie urmat de două bare
verticale roșii; Cifra "7" în colțul de jos
Cuvântul "RADIOACTIVE" trebuie urmat de trei bare
verticale roșii;

(Nr. 7E)

Materii fisionabile din clasa 7
fond alb;

Text (obligatoriu): cu negru în partea de sus a etichetei: "FISSILE"
Într-un cadru negru în partea de jos a etichetei:
"CRITICALITY SAFETY INDEX" (Indice de siguranță - criticitate)
Cifra "7" în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 8
Materii corosive

(Nr. 8)

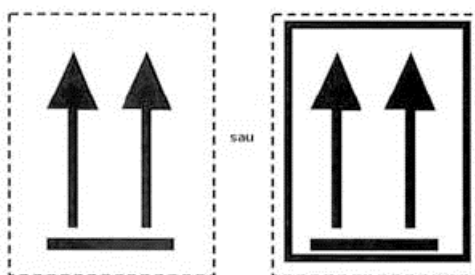
Semn convențional (lichide vărsate
din două eprubete și care ard o
mână și un metal):
negru pe fond alb (jumătatea
de sus); și negru cu chenar alb
(jumătatea de jos)
cifra "8" cu alb în colțul de jos

PERICOL DIN CLASA 9
Materii și obiecte periculoase diverse

(Nr. 9)

Semn convențional (șapte linii verticale
în jumătatea de sus):
negru pe fond alb;
cifra "9" subliniată în colțul de jos

(Nr. 11)

Două săgeți negre pe fond alb sau pe un fond cu contrast corespunzător

Marcaj pentru materii transportate în stare caldă (a se vedea RID 5.3.3)

Marcaj portocaliu care poartă numărul de identificare a pericolului și numărul ONU:

Numărul de identificare a pericolului

(2 sau 3 cifre, precedate, după caz, de litera X, a se vedea RID 5.3.2.3)

Numărul ONU (4 cifre)

Fond portocaliu.

Bordură, linie orizontală și cifre negre, grosime 15 mm.

ANEXA Nr. 6.3

la Normele uniforme marfă

ETICHETE

privind regimul vamal și "DE DEZINFECTAT"

(1) Etichetele "Mărfuri supuse regimului vamal"

1. Transporturile aflate sub regim vamal se recunosc după eticheta verde "Mărfuri sub control vamal", prezentată în modelul de mai jos.

2. Pe coletele și pe vagoanele care conțin mărfuri supuse formalităților vamale, precum și pe documentele lor de transport, stațiile de expediție în care se vămuesc transporturile sau de frontieră, după caz, sunt obligate să aplice:

a) pe colete și pe vagoane, eticheta "Mărfuri sub control vamal", format A 7, cu dimensiunile 91/50 mm;

b) pe scrisoarea de trăsură, eticheta "Mărfuri sub control vamal", format A 10, cu dimensiunile 35/18 mm.

3. Aceste etichete se completează după cum urmează:

a) în cazul expedițiilor destinate exportului, etichetele se completează cu numele stației unde urmează să se îndeplinească formalitățile vamale la export, menționată de expeditor în scrisoarea de trăsură, respectiv stația de frontieră de ieșire din țară, după caz;

b) în cazul expedițiilor din import și nevămuite în stația de frontieră de intrare în țară, se completează cu numele stației cu birou vamal din interiorul țării unde urmează să se îndeplinească formalitățile vamale de import și pentru care se întocmește de către stația de frontieră declarația vamală de tranzit intern;

c) în cazul expedițiilor în tranzit prin țara noastră, se completează cu numele stației de cale ferată de frontieră de ieșire din țară, prevăzută de expeditor în scrisoarea de trăsură, pentru care stația de cale ferată de frontieră de intrare întocmește declarația vamală de tranzit extern.

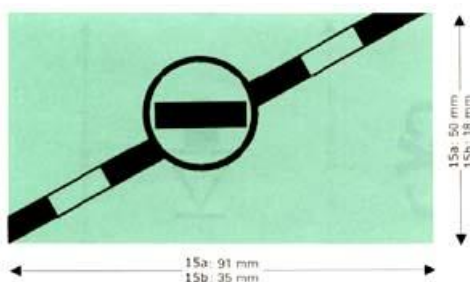
În stațiile de frontieră de ieșire și în stațiile din interior cu birou vamal, eticheta "Mărfuri sub control vamal", format mic, de pe scrisorile de trăsură, și format mare, de pe colete și vagoane, se îndepărtează după obținerea liberului de vamă.

(2) Eticheta "DE DEZINFECTAT"

Pentru vagoanele folosite la transportul anumitor mărfuri, care nu pot fi îndrumate la încărcare decât după spălare și dezinfectare, se folosește eticheta "DE DEZINFECTAT", prevăzută în modelul de mai jos. Aceasta eticheta trebuie completată cu numărul vagonului, stația unde se execută operațiunea de spălare și dezinfectare, data și ștampila stației care a aplicat eticheta.

Modele

1. Eticheta "Mărfuri sub control vamal"

2. Eticheta "DE DEZINFECTAT"

ANEXA Nr. 6.4

la Normele uniforme marfă

ETICHETE de restricție la manevră

(1) Etichetele folosite pentru restricții la manevră sunt următoarele:

Eticheta nr. 1 "Trecerea peste cocoașă interzisă"

Se folosește la transporturile excepționale pentru care s-a dispus această restricție de manevră, în cazul încărcăturii a cărei geometrie nu permite trecerea peste cocoașele de triere.

Eticheta nr. 2 "Se interzice trierea prin îmbrâncire sau pe plan înclinat, fără a fi legat de un vehicul motor. Nu trebuie să tamponeze, nici să fie tamponat"

Se folosește în următoarele cazuri:

- a) la transporturile excepționale pentru care s-a dispus această restricție de manevră;
- b) la vehiculele însoțite de însoțitori;
- c) la vagoanele a căror masă brută este egală sau mai mare de 100 t.

Eticheta nr. 3 "Se vor lua măsuri speciale pentru manevre și protejare. Nu trebuie să tamponeze, nici să fie tamponat"

Se folosește în următoarele cazuri:

- a) la transporturile excepționale pentru care s-a dispus această restricție de manevră;
- b) la vagoanele încărcate cu animale vii.

Eticheta nr. 4 "A se manevra cu precauție!"

Se folosește în următoarele cazuri:

a) pentru transporturile excepționale pentru care s-a dispus această restricție de manevră;

b) pentru vagoanele a căror încărcătură riscă să se deplaseze în mod periculos, dacă cuplarea nu se face cu viteză redusă;

c) pentru vagoanele care nu pot suporta decât o cuplare cu viteză redusă, din cauza fragilității și a valorii mărfii transportate; fragilitatea se apreciază ținându-se seama de starea, fixarea și de tipul vagoanelor folosite; totuși, în mod excepțional, atunci când vagoanele nu pot suporta cuplarea, chiar cu viteză redusă, se va utiliza eticheta nr. 3;

d) pentru obiectele cu masa indivizibilă mai mare de 20 t.

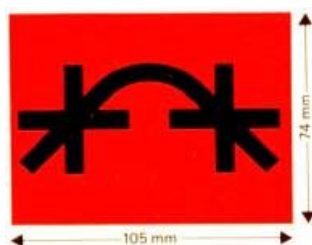
(2) Etichetele de restricție la manevră se aplică în cazurile prevăzute de RID.

(3) Etichetele de restricție la manevră nu se aplică pe următoarele transporturi, chiar dacă ele sunt supuse unor astfel de restricții:

1. vehicule încărcate sau goale, care poartă un semn ce prescrie o restricție de manevră suplimentară, în cazul în care nu este necesară o restricție de manevră suplimentară;
2. vagoane de călători, vehicule de tracțiune care nu sunt în serviciu;
3. vagoane cu materii și obiecte prevăzute în RID, care poartă o etichetă aplicată de expeditor, care impune deja o restricție de manevră, dar nu este necesară o restricție de manevră suplimentară.

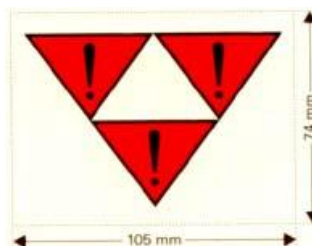
Modele

Nr. 1

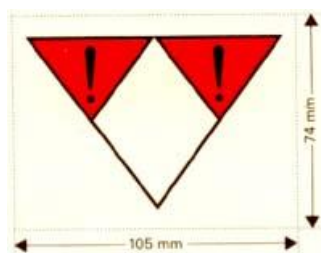
Trecerea peste cocoașă interzisă.

Nr. 2

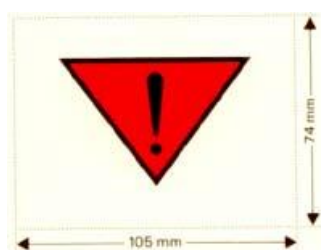
Se interzice trierea prin îmbrâncire sau pe plan înclinat, fără să fie legat de un vehicul motor. Nu trebuie să tamponeze, nici să fie tamponat.

Nr. 3

Se vor lua măsuri speciale pentru manevrare și protejare.
Nu trebuie să tamponeze, nici să fie tamponat.

Nr. 4

A se manevra cu precauție.

ANEXA Nr. 7

la Normele uniforme marfă

Dispoziții ulterioare - Ordre ulterieur

CIT 7 ANEXA Nr. 7 la Normele uniforme marfă
--

Expeditor (nume, adresă) - Expéditeur (nom, adresse)	Identificatorul expediției - Identification de l'envoi <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Țara - Pays</td> <td style="width: 50%;">Stația - Gare</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> <input style="width: 100%;" type="text"/> </td> <td style="text-align: center;"> <input style="width: 100%;" type="text"/> </td> </tr> <tr> <td>Intreprinderea</td> <td>Nr. exped.</td> </tr> <tr> <td>Entreprise</td> <td>Exp. No.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> <input style="width: 100%;" type="text"/> </td> <td style="text-align: center;"> <input style="width: 100%;" type="text"/> </td> </tr> </table>	Țara - Pays	Stația - Gare	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	Intreprinderea	Nr. exped.	Entreprise	Exp. No.	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
Țara - Pays	Stația - Gare										
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
Intreprinderea	Nr. exped.										
Entreprise	Exp. No.										
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
Destinatari (nume, adresă, țară) - Destinataire (nom, adresse, pays)	Luat în primire, locul, data - Prise en charge, lieu, date <p style="text-align: center;">luna - ziua - ora mois - jour - heure</p> <div style="text-align: center;"> <input style="width: 100%;" type="text"/> </div>										
Loc de livrare - Lieu de livraison Stația - Gare Țara - Pays	Vagon nr./ Nr. UTI - Wagon No./No.de l'UTI										

Adresa poștală a transportatorului - Adresse postale du transporteur	Adresa transportatorului însărcinat cu executarea dispozițiilor Adresse du transporteur charge de l'exécution des ordres
Dispoziții - Ordre - Marcați cu o cruce (X) căsuța care corespunde modificării solicitate - Anexați duplicatul scrisorii de trăsură - Mettre une (X) dans la case en regard de la modification demandee - Joindre le duplicata de la lettre de voiture	Vă rugăm să executați prezentele dispoziții ulterioare în condițiile prevăzute de articolul 19 3 - 5 CIM. Nous vous prions d'exécuter les présents ordres ultérieurs dans les conditions prévues à l'article 19 3 a 5 CIM.
Cod - Code Modificare - Modification	[Acord dat de biroul vamal de la expediere] Accord donne par le bureau de douane de depart
[1. Oprire în parcurs în așteptarea dispozițiilor ulterioare] Arret en cours de route en attendant des ordres ultérieurs	[Informarea biroului vamal de la expediere nu este necesară] Information du bureau de douane de depart non necessaire
[2. Amânarea livrării în așteptarea dispozițiilor ulterioare] Ajournement de la livraison en attendant des ordres ultérieurs	Observații - Remarques
[3. Livrare la locul de destinație] (nume, adresă, adresă de e-mail sau de telefon sau fax) Livraison au lieu de destination (nom, adresse, adresse e-mail ou numero de telephone ou de telecopieur)	
[4. Expediere la ... (locul de livrare) către ...] (nume, adresă, țară, adresă de e-mail sau număr de telefon sau fax) via ... (itinerar) Expedition a ... (lieu de livraison) a ... (nom, adresse, pays, adresse email ou numero de telephone ou de telecopieur) via ... (itineraire)	
[5 ¹ . Îndeplinirea formalităților vamale sau a formalităților cerute de alte autorități administrative] Accomplissement des formalites exigees par les douanes ou par d'autres autorites administratives [] în prezența mea - en ma presence [] în prezența mandatarului meu - en presence de mon mandataire [] prin grija mea - par mes soins [] prin mandatarul meu ² - par mon mandataire ² [] cu plata tarifelor vamale și a altor tarife ³ avec paiement des droits de douane et autres frais ³	
6. Alte modificări Autre modification	
Indicații suplimentare pentru codurile 3 - 6	
Indications complementaires relatives aux codes 3 - 6	
Locul, data Semnătura expeditorului/destinatarului Lieu, date Signature de l'expediteur/du destinataire	Locul, data Semnătura transportatorului Lieu, date Signature du transporteur

¹ Numai destinatarul este autorizat să dea asemenea dispoziții.

Seul le destinataire est autorise donner de tels ordres.

² Această dispoziție poate fi dată numai dacă destinatarul a autorizat-o în conformitate cu articolul 15 § 4 b) CIM.

Cet ordre ne peut etre donne que lorsque le destinataire y est autorise en vertu de l'article 15 § 4 b) CIM.

³ Această dispoziție poate fi dată numai dacă destinatarul a autorizat-o în conformitate cu articolul 15 § 4 c) CIM.

Cet ordre ne peut etre donne que lorsque le destinataire y est autorise en vertu de l'article 15 § 4 c) CIM.

ANEXA Nr. 8
la Normele uniforme marfă

Legitimație pentru însoțitor Legitimation pour convoyeur	CIT 13 ANEXA Nr. 8 la Normele uniforme marfă
Expeditor (nume, adresă) Expéditeur (nom, adresse)	Identificatorul expediției - Identification de l'envoi Țara - Pays Stația - Gare Întreprinderea Entreprise Nr. exped. Exp. No.
Destinatar (nume, adresă, țară) Destinataire (nom, adresse, pays)	Luare în primire, locul, data - Prise en charge, lieu, date luna - ziua - ora mois - jour - heure
Locul de livrare - Lieu de livraison Stația - Gare Țara - Pays	Vagon nr. Wagon No.
Însoțitorul mărfii (nume, prenume) Convoyeur de la marchandise (nom, prenom)	
Denumirea mărfii Designation de la marchandise	
Legitimație pentru însoțitor valabilă Legitimation pour convoyeur valable de la la de a	

<p>Această legitimație conferă deținătorului său dreptul de a exercita toate atribuțiile de însoțitor în trenurile cu care este transportată expediția însoțită. Ea nu constituie o legitimație de călătorie. Însoțitorul trebuie să fie deci și în posesia unei legitimații de călătorie valabile. Dacă acordurile încheiate între transportatorii interesați prevăd transportul gratuit al însoțitorului pe întregul parcurs sau pe o porțiune a acestuia, legitimațiile de călătorie corespunzătoare vor fi eliberate însoțitorului de stația de expediere și/sau de stațiile din parcurs competente.</p> <p>Legitimația pentru însoțitor trebuie să fie prezentată la cerere; la sfârșitul călătoriei, ea trebuie să fie predată serviciului de mărfuri competent sau personalului de control.</p> <p>Șeful de tren (controlorul) poate atribui însoțitorului un loc, de exemplu, în vagonul în care este încărcată marfa însoțită, sau în vagonul de bagaje, sau în vagonul de serviciu, sau chiar într-un vagon de călători din trenul respectiv; însoțitorul trebuie să se conformeze ordinelor primite. Însoțitorul trebuie să respecte instrucțiunile de mai jos cu privire la</p> <p>comportamentul său în exercitarea funcției de însoțitor (prescripții de siguranță).</p> <p>Prescripții de siguranță</p> <p>Călătoria în trenurile și vagoanele de marfă presupune un pericol sporit de accidentare; se impune, deci, o prudență specială la intrarea în vagoane sau la ieșirea din acestea, la expedierea și la oprirea trenului, în timpul manevrelor, ca și la deschiderea și închiderea ușilor</p> <p>Este foarte periculos și, prin urmare, interzis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a se urca pe acoperișurile vagoanelor sau pe încărcătura vagoanelor de marfă descoperite sau a se reface încărcăturile deplasate, când vagonul se află sub linia electrică; - a se apropia la distanță mai mică de 1,50 m de instalațiile și liniile sub tensiune, chiar prin intermediul unor obiecte; - a se fuma în vagoanele în care se află materii ușor inflamabile sau animale. <p>Însoțitorul este obligat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să se prezinte șefului de tren, înainte de expedierea trenului (în trenurile fără șef de tren, mecanicului); - să țină seama de semnalele de avertizare date cu fluierul locomotivelor sau de avertismentele personalului feroviar; - să împiedice închiderea neprevăzută a ușilor culisante; - să evite, pe cât posibil, staționarea între linii; - să rămână în vagon, în cazul opririi în linie curentă (între stații); 	<p>Cette legitimisation confere son détenteur le droit d'exercer toutes les fonctions devolues au convoyeur dans les trains par lesquels l'envoi accompagne est transporte. Elle ne constitue pas un titre de transport. Le convoyeur doit donc aussi etre en possession d'un titre de transport valable. Si la gratuite du transport est accordee au convoyeur sur tout le parcours ou sur une partie de celui-ci, en vertu des accords conclus entre les transporteurs interesses, les titres de transport correspondants seront delivres au convoyeur par la gare de depart et/ou par les gares intermediaires competentes.</p> <p>La legitimisation pour convoyeur doit etre presentee sur demande; r la fin du voyage, elle doit etre remise au service marchandises competent ou au personnel de controle.</p> <p>Le chef de train (controleur) peut attribuer une place au convoyeur, p.ex. dans le wagon dans lequel est chargee la marchandise accompagnee, ou dans le fourgon r bagages, ou dans le wagon d'accompagnement, ou encore dans une voiture r voyageurs du train en question; le convoyeur doit se conformer aux ordres recus.</p> <p>Le convoyeur doit observer les instructions ci-apres au sujet de son comportement dans l'exercice de ses fonctions (prescriptions de securite).</p> <p>Prescriptions de securite</p> <p>Le voyage dans les trains et wagons de marchandises engendre un risque accru d'accident; une prudence particuliere s'impose donc lors de l'entree dans les vehicules et lors de la sortie des vehicules, lors du depart et de l'arret du train, pendant les manoeuvres ainsi que lors de l'ouverture et de la fermeture des portes</p> <p>Il est tres dangereux et par consequent interdit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de monter sur les toits des vehicules ou sur le chargement des wagons de marchandises ouverts ou de proceder r la refection de chargements deplaces lorsque le wagon se trouve sous la catenaire; - de negliger la distance de securite minimale de 1,50 m - meme avec des objets - lors de travaux r proximite d'installations et de lignes sous tension; - de fumer dans les wagons ou se trouvent des matieres facilement inflammables ou des animaux. <p>Le convoyeur doit</p> <ul style="list-style-type: none"> - s'annoncer au chef de train avant le depart du train (dans les trains non accompagnes, au mecanicien); - prendre garde aux signaux avertisseurs des locomotives et aux avertissements du personnel ferroviaire; - empecher la fermeture intempestive des portes coulissantes; - eviter si possible de stationner entre les voies; - rester dans le wagon en cas d'arret en pleine voie;
--	---

<p>- să aibă cu el, în timpul nopții, lămpi sau lanterne care luminează bine, nu emit lumină colorată și nu prezintă nici un pericol de explozie sau incendiu.</p>	<p>- emporter pour la nuit des lampes ou lanternes éclairant bien, ne diffusant aucune lumière colorée et ne présentant aucun risque d'explosion ou d'incendie.</p>
<p>Adresa și semnătura transportatorului Adresse et signature du transporteur</p>	<p>Semnătura însoșitorului Signature du convoyeur</p>